

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“28” _____ 2020 р.

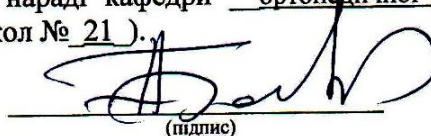
**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни**

Ортопедична стоматологія

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 221 «Стоматологія»
Освітній ступінь магістр
Курс навчання 3,4,5
Форма навчання денна
Кількість кредитів 14,5
Кафедра Ортопедичної стоматології

Схвалено на методичній нараді кафедри ортопедичної стоматології
„17” червня 2020 року (протокол № 21).

Завідувач кафедри

(підпис)

О.Б. Беліков

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю „24” червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(підпис)

Н.Б. Кузняк

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“28” _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
Ортопедична стоматологія
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 221 Стоматологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 3

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра ортопедичної стоматології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри ортопедичної стоматології
„17” червня 2020 року (протокол № 21).

Завідувач кафедри

(підпис)

О.Б. Беліков

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю „24” червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(підпис)

Н.Б. Кузняк

Чернівці – 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	ортопедичної стоматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, belikov@bsmu.edu.ua ; Белікова Наталія Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, belikova@bsmu.edu.ua Алай Яна Станіславівна – асистент кафедри ортопедичної стоматології, alai_iana@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ortopedichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	http://ortstom.bsmu.edu.ua/
E-mail	dantist@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марко Вовчка, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 52-98-69

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	5.5
Загальна кількість годин	165
Лекції	20
Практичні заняття	100
Самостійна робота	45
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль/кредит

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Ортопедична стоматологія - це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти в клініці певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з дефектами коронкової частини зуба, з частковими дефектами зубних рядів. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю. Студенти знайомляться з організацією та роботою клінічних кабінетів, оформленню документації.

3. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Перелік нормативних документів:

Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);

Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-oczinuyannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);

Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);

Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);

Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);

Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);

Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

41 Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

42 Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

43 Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

44 Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій

4. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	профілактика стоматологічних захворювань
гістологія, ембріологія та цитологія	дитяча терапевтична стоматологія
медична біологія	терапевтична стоматологія
медична та біологічна хімія	хірургічна стоматологія
мікробіологія з основами імунології	ортодонція
пропедевтика ортопедичної стоматології	менеджмент і маркетинг в стоматології
пропедевтика терапевтичної стоматології	
матеріалознавство в стоматології	

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

4.1. Мета викладання навчальної дисципліни – це оволодіння на пацієнтах методикою виконання певних стоматологічних маніпуляцій, які використовуються при лікуванні пацієнтів з дефектами коронкової частини зуба, з частковою втратою зубів, для можливості їх подальшого застосування при лікуванні пацієнтів та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортопедичної стоматології.

4.2. Завдання:

Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології
Функціональна анатомія та клінічна біомеханіка зубощелепного апарату
Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Невідкладні стани
Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок
Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів
Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Загальна характеристика та планування конструкції часткових знімних протезів
Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів
Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів та протезів з литим металевим базисом
Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини порожнини рота

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10 Здатність бути критичним ісамокритичним.
- ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища
- ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

- СК 1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

- СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
- СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
- СК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
- СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
- СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ.
- СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
- СК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати: анатомо-фізіологічні особливості зубощелепного апарату після часткової втрати зубів; біомеханіку мостоподібних протезів; методику отримання відбитків для виготовлення штампованих і штамповано-паяних протезів; послідовність накладання лицевої дуги; методи знеболення при препаруванні зубів; види ретракції ясен; послідовність препарування зубів під штамповану металеву коронку; під суцільнолиту металеву та комбіновану коронку; послідовність перевірки конструкції штучних коронок; послідовність перевірки конструкції мостоподібного протеза; методи зняття коронок.

5.3. Уміти:

Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).

Запропонувати план ортопедичного лікування.

Вибрати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.

Виконати методику отримання відбитку для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій

Проводити послідовність фіксації центральної оклюзії при 1 групі дефектів за допомогою оклюзійних блоків

Визначати положення верхньої щелепи за допомогою лицевої дуги

Планувати конструкції мостоподібного протеза

Планувати конструкції бюгельних протезів

5.4. Демонструвати:

- ПРН 1 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого,

- дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2)
- ПРН 2 Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).
 - ПРН 3 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
 - ПРН 4 Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1)
 - ПРН 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
 - ПРН 7 Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
 - ПРН 9 Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
 - ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.
 - ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
 - ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
 - ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
 - ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
 - ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).
 - ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).
 - Визначати предмет і задачі при частковій втраті зубів;
 - Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
 - Запропонувати план ортопедичного лікування.
 - Вибрати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
 - Методику фіксації коронок та мостоподібних протезів
 - Послідовність отримання анатомічного відбитку з нижньої та верхньої щелеп для виготовлення часткових знімних протезів
 - Методи визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при 2,3 групах дефектів за допомогою оклюзійних валиків
 - Послідовність гіпсування моделей в артикуляторі за допомогою лицевої дуги.
 - Планування конструкції часткового знімного протеза.
 - Етапи проведення паралелометрії діагностичної моделі та спланувати кламерну

- фіксацію бюгельного протеза
- Послідовність перевірки конструкції часткового знімного протеза
- Корекцію часткового знімного протеза
- Послідовність перебазування часткового знімного протеза.

Вирізняти особливості застосування принципів асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології:

вивчити сучасні вимоги до стерилізації інструментів в клініці ортопедичної стоматології;

усвідомити важливість дотримання правил асептики та антисептики на стоматологічному прийомі;

засвоїти норми контролю за ефективністю стерилізації;

визначати методи попередження умов для поширення інфекції в медичних закладах.

6. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 165 годин (5,5 кредитів ЄКТС) – Програма навчальної дисципліни структурована у модулі:

Модуль 1. Незнімне зубне протезування

Змістові модулі:

1. *Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології*
2. *Функціональна анатомія та клінічна біомеханіка зубощелепного апарату*
3. *Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Невідкладні стани*
4. *Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок*
5. *Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів*

Модуль 2. Часткове знімне протезування

Змістові модулі:

1. *Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Загальна характеристика та планування конструкції часткових знімних протезів*
2. *Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинчастих протезів*
3. *Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів та протезів з литим металевим базисом*
4. *Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини порожнини рота*

Модуль 1 «Незнімне зубне протезування»

Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології.

Тема 1: Контроль вихідного рівня знань. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Основні клінічні методи обстеження. Обстеження пацієнтів в ортопедичній стоматології - етапи, основні та додаткові методи обстеження, медична документація. Етап суб'єктивного обстеження. Патологічні стани та загальносоматичні захворювання, які є факторами ризику на стоматологічному прийомі. Обстеження скронево-нижньощелепного суглобу. Обстеження жувальних м'язів. Обстеження слизової оболонки порожнини рота. Рухомість та піддатливість слизової оболонки, класифікація за Супле. Обстеження зубів та зубних рядів. Класифікації дефектів зубних рядів за Кеннеді та Бетельманом. Обстеження тканин пародонта.

Тема 2: Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз. Рентгенологічні методи обстеження в ортопедичній стоматології. Методики запису рухів нижньої щелепи. Електроміографія. Оцінка оклюзійних співвідношень зубних рядів. Оклюзіографія. Електронний аналіз оклюзії Т-Скан. Статичні та динамічні методи оцінки жувальної ефективності. Попередній та остаточний діагноз. Особливості оформлення діагнозу в клініці ортопедичної стоматології. Планування ортопедичного лікування та передпротезна підготовка.

Змістовний модуль 2. Функціональна анатомія зубощелепного апарату.

Тема 3: Функціональна анатомія зубощелепного апарату. Функціональна анатомія жувальних м'язів. Синергізм та узгоджений антагонізм, стан відносного фізіологічного

спокою жувальної мускулатури. Іннервація та рефлекторна регуляція зубощелепного апарату. Функціональна анатомія скронево-нижньощелепного суглобу. Анатомія тканин пародонту, будова зубоясенного з'єднання. Резервна та залишкова витривалість тканин пародонта. Фізіологічна та патологічна рухомість зубів. Анатомія зубних рядів, фізіологічні та патологічні прикуси. Фактори, що забезпечують стабільність положення зубів. Шляхи та механізми перерозподілу жувального тиску, контрфорси черепа.

Тема 4: Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія. Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві. Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фази жувальних рухів за Гізі. Оклюзія та артикуляція, види оклюзії, фактори оклюзії. Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку. Термінальна шарнірна вісь, діаграма Поссет. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут. Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі. Класифікація антагонуючих поверхонь за Дженкельсон, поняття про стабільні і нестабільні оклюзійні контакти. Передня оклюзія, контакти в нормі. Фронтальне ведення. Трьохпунктний контакт Бонвіля. Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції). Супраконтакти – етіологія, класифікація.

Тема 5: Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори - загальна характеристика та основи роботи. Клінічний аналіз оклюзії. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи - класифікації, сфери застосування. Будова артикуляторів. Середньо анатомічні артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання. Регульовані артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання, способи індивідуального налаштування. Способи переносу моделей в артикулятор. Методика реєстрації положення верхньої щелепи та переносу моделей в артикулятор за допомогою лицевої дуги. Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві. Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас.

Змістовний модуль 3. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.

Невідкладні стани.

Тема 6: Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Біль, механізм виникнення, шляхи проведення. Теорії виникнення зубного болю. Іннервація щелепно-лицьової ділянки. Види знеболення в амбулаторній стоматологічній практиці. Показання до виконання місцевого знеболення в ортопедичній стоматології. Провідникове знеболення на верхній щелепі, методики. Провідникове знеболення на нижній щелепі, методики. Методики інфільтраційного знеболення в порожнині рота, показання. Знеболення при препаруванні фронтальних зубів верхньої щелепи. Знеболення при препаруванні премоларів верхньої щелепи. Знеболення при препаруванні молярів верхньої щелепи. Знеболення при препаруванні фронтальних зубів нижньої щелепи. Знеболення при препаруванні премоларів нижньої щелепи. Знеболення при препаруванні молярів нижньої щелепи. Сучасні місцево анестезуючі засоби – механізм дії, класифікації, показання до використання.

Тема 7: Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі. Загальні ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання. Місцеві ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - алергічні реакції негайного типу. Клінічна картина, перша допомога. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - гіпертонічний криз, напад стенокардії, інфаркт міокарду. Клінічна картина, перша допомога. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - запаморочення, колапс. Клінічна картина, перша допомога. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - напад бронхіальної астми. Клінічна картина, перша допомога.

Змістовний модуль 4: Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок.

Тема 8: Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів, ортопедичні конструкції. Штучні коронки – види, показання до протезування. Етіологія дефектів коронкової

частини зубів. Класифікації дефектів, індекс Мілікевича. Види ортопедичних конструкцій для заміщення дефектів коронкової частини зубів, показання. Штучні коронки – показання, класифікації, порівняльна характеристика. Матеріали та технології виготовлення штучних коронок. Підготовка порожнини рота до протезування. Вимоги до зубів, які використовуються як опора під незнімні ортопедичні конструкції. Показання до депульпування опорних зубів. Показання до армування опорних зубів штифтовими конструкціями.

Тема 9: Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій, можливі ускладнення. Захист вітальних зубів під час та після препарування. Інструментарій для препарування зубів під незнімні ортопедичні конструкції. Правила препарування зубів під незнімні ортопедичні конструкції, заходи безпеки, методи контролю глибини препарування твердих тканин. Захист вітальних зубів під час та після препарування. Провізорні конструкції, дентинні герметики. Ускладнення під час та після препарування зубів – причини, наслідки, шляхи запобігання. Методики препарування зубів під штучні коронки. Маргінальна адаптація штучних коронок, варіанти приєднання препарування, види уступів. Ретракція ясен, види, методики, показання.

Тема 10: Клінічні етапи виготовлення штампованих металевих коронок. Штамповані металеві коронки – показання та протипоказання, клінічні етапи виготовлення.

Тема 11: Лабораторні етапи виготовлення штампованих металевих коронок. Штамповані металеві коронки – лабораторні етапи виготовлення.

Тема 12: Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Безпосередній метод та лабораторний методи виготовлення провізорних коронок. Провізорні коронки – показання, мета застосування, види. Матеріали для виготовлення провізорних коронок. Методики безпосереднього виготовлення провізорних конструкцій. Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок. Акрилові пластмаси – склад, властивості, фази та режими полімеризації пластмас.

Тема 13: Клінічні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок. Суцільнолиті металеві коронки – показання та протипоказання, клінічні етапи виготовлення. Суцільнолиті комбіновані коронки – показання та протипоказання, клінічні етапи виготовлення.

Тема 14: Лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок. Суцільнолиті металеві коронки – лабораторні етапи виготовлення. Суцільнолиті комбіновані коронки – лабораторні етапи виготовлення. Сплави металів для виготовлення незнімних ортопедичних конструкцій – класифікації, властивості, технології застосування.

Змістовий модуль 5: Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів.

Тема 15: Мостоподібні протези - показання до протезування. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів. Мостоподібні протези – показання, класифікації, матеріали і методи виготовлення. Особливості препарування опорних зубів. Порівняльна характеристика суцільнолитих та штамповано-паяних конструкцій. Біомеханіка мостоподібних протезів, конструктивні особливості, види опорних елементів. Взаємовідношення проміжної частини до альвеолярного відростка.

Тема 16: Клінічні та лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів. Показання, клінічні етапи протезування штамповано-паяними мостоподібними протезами. Лабораторні етапи протезування штамповано-паяними мостоподібними протезами. Технологія спаювання частин штамповано-паяних конструкцій. Припої - види, склад, властивості, вимоги. Флюси. Безпечний спосіб з'єднання частин мостоподібних протезів. Гіпс - види, склад, властивості.

Тема 17: Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів. Показання, клінічні етапи протезування суцільнолитими мостоподібними протезами. Лабораторні етапи протезування суцільнолитими мостоподібними протезами. Технологія литва каркасів незнімних ортопедичних конструкцій. Усадка сплавів та способи її компенсації. Ливникові системи –

види, правила побудови. Способи плавлення та відливки сплавів металів. Вогнетривкі маси – види, склад, властивості.

Тема 18: Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій. Фактори, які забезпечують фіксацію незнімних протезів. Показання до тимчасової фіксації незнімних конструкцій. Матеріали для тимчасової фіксації ортопедичних конструкцій. Провізорні цементи. Цинк – фосфатні цементи - склад, фізико-хімічні властивості, показання і методика застосування. Склоіономерні цементи - склад, фізико-хімічні властивості, показання і методика застосування. Композитні цементи - склад, фізико-хімічні властивості, показання і методика застосування.

Тема 19: Помилки та ускладнення при протезуванні штучними коронками та мостоподібними протезами. Помилки під час обстеження пацієнтів та планування

ортопедичного лікування. Помилки та ускладнення при отриманні відбитків. Причини, наслідки, шляхи запобігання. Помилки та ускладнення при препаруванні зубів. Причини, наслідки, шляхи запобігання. Помилки на лабораторних етапах виготовлення штампованих коронок. Помилки на лабораторних етапах виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів. Помилки на лабораторних етапах виготовлення суцільнолитих коронок. Помилки на лабораторних етапах виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів. Помилки на лабораторному етапі виготовлення пластмасових коронок. Помилки під час перевірки конструкції та фіксації незнімних ортопедичних конструкцій.

Модуль 2. Часткове знімне протезування

Змістовий модуль 1: Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Загальна характеристика та планування конструкції часткових знімних протезів.

Тема 1: Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів. Основні та додаткові методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Структурні та функціональні зміни зубощелепного апарату при частковій втраті зубів. Анатомічні утворення порожнини рота, що мають значення при знімному протезуванні. Податливість та рухомість слизової оболонки, їх урахування при знімному протезуванні. Оцінка стану альвеолярних відростків в беззубих ділянках, класифікація за Ельбрехтом. Підготовка порожнини рота до протезування частковими знімними протезами. Вимоги до опорних зубів.

Тема 2: Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії. Конструкції ЧЗП, їх складові частини. Особливості трансформації жувального тиску різними видами ЧЗП. Часткові знімні пластинкові протези – показання, клінічні етапи виготовлення. Часткові знімні пластинкові протези з металевим базисом – показання, клінічні етапи виготовлення. Планування конструкції протезів при збереженні поодиноких зубів на щелепах. Планування фіксації ЧЗП. Кламерні лінії. Фактори, що впливають на вибір фіксуючих елементів у знімних протезах.

Тема 3: Методи фіксації часткових знімних протезів. Поняття про фіксацію, стабілізацію, рівновагу знімних протезів та фактори, що їх забезпечують. Кламери – класифікації, конструкції, методи виготовлення. Фактори, що обумовлюють вибір типу кламеру. Замкові кріплення (атачмени) – класифікації, конструкції, показання. Балкові кріплення – види, конструкції, показання. Телескопічні кріплення – види, конструкції, показання.

Змістовий модуль 2: Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів.

Тема 4: Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів. Межі базисів часткових знімних пластинкових протезів на верхній та нижній щелепах.

Тема 5: Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів. Групи дефектів зубних рядів за Бетельманом, клінічна характеристика. Методика визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при другій групі дефектів за Бетельманом. Методика визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при третій групі дефектів за Бетельманом. Способи визначення оклюзійної висоти. Способи визначення центрального співвідношення щелеп. Методика фіксації центральної

оклюзії оклюзійними блоками та гіпсоблоками. Технологія виготовлення оклюзійних валиків, вимоги до валиків. Методика гарячого та холодного способів фіксації центрального співвідношення за допомогою оклюзійних валиків. Помилки при визначенні та фіксації співвідношення щелеп.

Тема 6: Постановка зубів в часткових знімних протезах. Штучні зуби для знімних протезів - матеріали, види. Порівняльна характеристика фарфорових, композитних, акрилових зубів. Правила підбору штучних зубів. Методика постановки штучних зубів у ЧЗП; варіанти постановки зубів у фронтальній ділянці. Анатомічні орієнтири для постановки зубів. Оклюзійні концепції при частковому знімному протезуванні.

Тема 7: Перевірка конструкції часткових знімних протезів. Перевірка конструкції часткових знімних протезів. Послідовність дій. Помилки, способи їх усунення.

Тема 8: Накладання та корекція часткових знімних протезів. Методика накладання та корекції ЧЗП, рекомендації пацієнту по догляду за протезом. Фази адаптації до знімних протезів за Курляндським.

Тема 9: Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом. Компресійне та ливарне пресування пластмас. Технологія компресійного пресування пластмас. Способи гіпсування репродукцій протезів в кювету. Технологія ливарного пресування пластмас. Устаткування, матеріали. Режим спрямованої полімеризації. Пластмаси для виготовлення базисів протезів. Класифікації, склад, властивості. Види та режими полімеризації. Помилки при роботі з пластмасою, види пористості.

Змістовий модуль 3: Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів та протезів з литим металевим базисом.

Тема 10: Бюгельні протези - планування конструкції залежно від клінічних умов. Види фіксуєючих елементів. Бюгельні протези – показання, планування конструкції в залежності від клінічних умов. Вибір опорних зубів, вимоги, підготовка. Планування фіксуєючих елементів в бюгельних протезах в залежності від клінічних умов. Калібрування моделей. Варіанти розташування дуг бюгельних протезів на верхній та нижній щелепах. Параметри дуг.

Тема 11: Паралелометрія діагностичних моделей. Паралелометрія – мета, завдання, способи проведення.

Тема 12: Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери. Система кламерів Нея, показання до застосування. Фактори, що обумовлюють вибір типу кламеру. Замкові кріплення (атачмени) – класифікації, конструкції, показання. Балкові кріплення – види, конструкції, показання. Телескопічні кріплення – види, конструкції, показання.

Тема 13: Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей. Підготовка моделей до дублювання. Дублювальні маси – види, склад, технологія застосування. Виготовлення вогнетривких моделей.

Тема 14: Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом. Моделювання воскової репродукції каркасу бюгельного протеза. Типи ливникової системи, правила побудови. Класифікація формувальних мас, склад, властивості, показання до застосування. Сплави металів для виготовлення каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом. Кобальто-хромовий сплав – склад, технологічні та фізико-хімічні властивості, температурний режим. Усадка сплавів при литві, види. Способи компенсації усадки сплавів при литві каркасів знімних та незнімних конструкцій.

Тема 15: Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом. Технології литва в стоматології. Способи плавлення та відливки металів. Ливникові системи – види, правила побудови

Тема 16: Перевірка конструкції бюгельного протеза. Накладання бюгельного протеза. Перевірка каркасів дугових протезів. Послідовність дій. Помилки, способи усунення.

Змістовий модуль 4: Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини порожнини рота.

Тема 17: Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Фази адаптації до

знімних протезів за Курляндським. Рекомендовані терміни користування різними видами ЧЗП. Показання до заміни протезів. Ремонт та перебазування протезів. Перебазування знімних протезів – показання, методика, матеріали. Ремонт протезів (заміна кламеру, додавання зубу, ремонт базису) – технологія. Причини перелому базисів.

Тема 18: Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.

Помилки на етапі обстеження пацієнтів та планування конструкції ЧЗП. Помилки при отриманні відбитків. Помилки на етапі фіксації співвідношення щелеп і визначенні оклюзійної висоти. Помилки на етапі виготовлення пластмасового базису. Помилки на етапі литва каркасів протезів. Помилки при накладанні та корекції протезів.

Тема 19: Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота.

Протезні стоматити. Фактори впливу базисів протезів та протезних матеріалів на тканини протезного ложа. Класифікації протезних стоматитів. Травматичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування. Токсичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування. Алергічний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування. Додаткові лабораторні методи обстеження пацієнтів з протезними стоматитами.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Аудиторні		Самост. робота студента		Індивідуальна робота
		Лек	Практ зан.	Лаб. зан.		
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Незнімне протезування						
<i>Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології.</i>						
Тема № 1: Контроль вихідного рівня знань. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Основні клінічні методи обстеження		1	2		0,5	
Тема № 2: Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз		1	2		0,5	
Разом за змістовим модулем №1		2	4		1	
<i>Змістовий модуль 2: Функціональна анатомія зубощелепного апарату.</i>						
Тема № 3: Функціональна анатомія зубощелепного апарату			2		0,5	
Тема № 4: Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія			2		0,5	
Тема № 5: Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори - загальна характеристика та основи роботи. Клінічний аналіз оклюзії.			4		4	
Разом за змістовим модулем №2			8		5	
<i>Змістовий модуль 3: Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Невідкладні стани..</i>						
Тема № 6: Знеболення в клініці ортопедичної стоматології		1	2		1	

Тема № 7: Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі.		1	2		1	
Разом за змістовим модулем №3		2	4		2	
<i>Змістовий модуль 4: Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок.</i>						
Тема № 8: Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів, ортопедичні конструкції. Штучні коронки – види, показання до протезування		1	2		1	
Тема № 9: Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій, можливі ускладнення. Захист вітальних зубів під час та після препарування.		1	2		1	
Тема № 10: Клінічні етапи виготовлення штампованих металевих коронок			2		1	
Тема № 11: Лабораторні етапи виготовлення штампованих металевих коронок			2		1	
Тема № 12: Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Безпосередній метод та лабораторний методи виготовлення провізорних коронок.			4		1	
Тема № 13: Клінічні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок			2		0,5	
Тема № 14: Лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок			2		0,5	
Разом за змістовим модулем №4		2	16		6	
<i>Змістовий модуль 5: Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів.</i>						
Тема № 15: Мостоподібні протези - показання до протезування. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів		1	4		2	
Тема № 16: Клінічні та лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів			4		1	
Тема № 17: Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів			4		1	
Тема № 18: Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій		1	4		1	
Тема № 19: Помилки та ускладнення при протезуванні штучними коронками та мостоподібними протезами		2	2		2	
Разом за змістовим модулем №5		4	18		7	
Разом за модуль 1	81	10	50		21	

ПМК 1 «Незнімне протезування» ECTS – 2,7 Макс. к-сть балів 19*6=114, Мін. к-сть балів 19*3,5= 66,5 ICP = 6 балів «5»- 6; «4» - 4,5; «4» - 3,5; «2» - 0						
Модуль 2. Часткове знімне протезування						
<i>Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Планування конструкції часткових знімних протезів.</i>						
Тема № 1: Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів.		0,5	2		0,5	
Тема № 2: Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.		0,5	2		0,5	
Тема № 3: Методи фіксації часткових знімних протезів.		1	2		1	
Разом за змістовим модулем №1		2	6		2	
<i>Змістовий модуль 2: Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів.</i>						
Тема № 4: Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів.			2		0,5	
Тема № 5: Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів.		1	2		0,5	
Тема № 6: Постановка зубів в часткових знімних протезах.		1	2		2	
Тема № 7: Перевірка конструкції часткових знімних протезів.		1	2		1	
Тема № 8: Накладання та корекція часткових знімних протезів.		1	2		2	
Тема № 9: Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом. Компресійне та ливарне пресування пластмас.			4		2	
Разом за змістовим модулем №2		4	14		6	
<i>Змістовий модуль 3: Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів та протезів з литим металевим базисом.</i>						
Тема № 10: Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуючих елементів.		0,5	4		2	
Тема № 11: Паралелометрія діагностичних моделей.		0,5	2		2	
Тема № 12: Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.		0,5	2		1	
Тема № 13: Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей.		0,5	4		1	
Тема № 14: Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.		0,5	4		1	

Тема № 15: Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.			4		1	
Тема № 16: Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протеза.		0,5	2		1	
Разом за змістовим модулем №3		3	22		10	
<i>Змістовий модуль 4: Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини ротової порожнини.</i>						
Тема № 17: Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів.		0,5	2		2	
Тема № 18: Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.		0,5	4		2	
Тема № 19: Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити.		1,0	2		2	
Разом за змістовим модулем №4		2	8		6	
Разом за модуль 2	84	10	50		24	
ПМК 1 «Часткове знімне протезування» ECTS – 2,8 Макс. к-сть балів 19*6=114, Мін. к-сть балів 19*3,5= 66,5 ICP = 6 балів «5»- 6; «4» - 4,5; «4» - 3,5; «2» - 0						
Разом за 3 курс	165	20	100		45	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 1 «Незнімне зубне протезування»		
<i>Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології..</i>		
1.	Діагностика в клініці ортопедичної стоматології. Обстеження. Показання та протипоказання до протезування різними видами зубних протезів. Підготовка порожнини рота до раціонального протезування.	2
<i>Змістовий модуль 3. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Невідкладні стани.</i>		
2.	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Показання до застосування різних видів знеболення. Техніка проведення. Характеристика груп анестетиків. Помилки та ускладнення місцевого знеболення.	2
<i>Змістовий модуль 4. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок.</i>		
3.	Штучні коронки: класифікація, показання та протипоказання до застосування. Особливості клініко-лабораторних етапів виготовлення.	2
<i>Змістовий модуль 5. Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів.</i>		
4.	Мостоподібні протези: класифікація. Особливості клініко-лабораторних етапів виготовлення різних конструкцій.	2
Всього:		8

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 2 «Часткове-знімне протезування»		
<i>Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Планування конструкції часткових знімних протезів.</i>		
1.	Заміщення часткових дефектів зубних рядів знімними пластинковими протезами. Показання та протипоказання до виготовлення. Обстеження хворих з частковими дефектами зубних рядів.	2
<i>Змістовний модуль 2. Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів.</i>		
2.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів. Особливості визначення центральної оклюзії при різних групах дефектів за Бетельманом. Добір та постановка зубів в частковому знімному протезі.	2
3.	Фіксація та стабілізація часткових знімних пластинкових протезів. Кламери їх класифікація. Адаптація до знімних протезів при заміщенні часткових дефектів зубних рядів	2
<i>Змістовний модуль 3. Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів та протезів з литим металевим базисом.</i>		
4.	Показання і протипоказання до виготовлення дугових протезів. Кламера системи Нея. Вимоги до дуги бюгельного протеза. Вибір конструкції залежно від дефекту зубного ряду. Особливості виготовлення дугового протеза на верхній і нижній щелепах.	2
5.	Клінічні та технологічні етапи виготовлення дугових протезів. Дублювання моделі. Вогнетривкі маси. Способи компенсації усадки металу.	2
<i>Змістовний модуль 4. Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини ротової порожнини.</i>		
6.	Ускладнення при виготовленні та в період користування незнімними та знімними конструкціями зубних протезів: клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
Разом:		12

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 1 «Незнімне зубне протезування»		
<i>Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології.</i>		
1.	Контроль вихідного рівня знань. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Основні клінічні методи обстеження	2
2.	Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз	2
<i>Змістовний модуль 2. Функціональна анатомія зубощелепного апарату.</i>		
3.	Функціональна анатомія зубощелепного апарату	2
4.	Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія	2
5.	Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори - загальна характеристика та основи роботи. Клінічний аналіз оклюзії.	4

<i>Змістовий модуль 3. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології. Невідкладні стани.</i>		
6.	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології	2
7.	Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі	2
<i>Змістовний модуль 4. Клініко-лабораторні етапи виготовлення штучних коронок.</i>		
8.	Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів, ортопедичні конструкції. Штучні коронки – види, показання до протезування	2
9.	Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій, можливі ускладнення. Захист вітальних зубів під час та після препарування	2
10.	Клінічні етапи виготовлення штампованих металевих коронок	2
11.	Лабораторні етапи виготовлення штампованих металевих коронок	2
12.	Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Безпосередній метод та лабораторний методи виготовлення провізорних коронок	4
13.	Клінічні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок	2
14.	Лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок	2
<i>Змістовий модуль 5. Клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів.</i>		
15.	Мостоподібні протези - показання до протезування. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів	4
16.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів	4
17.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних протезів	4
18.	Фактори, що забезпечують фіксацію незнімних протезів. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації ортопедичних конструкцій	4
19.	Помилки та ускладнення при протезуванні штучними коронками та мостоподібними протезами	2
20.	Підсумковий модульний контроль 1	
Разом:		50

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 2 « Часткове знімне протезування»		
<i>Змістовний модуль 1. Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Планування конструкції часткових знімних протезів.</i>		
1.	Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів	2
2.	Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії	2
3.	Методи фіксації часткових знімних протезів	2
<i>Змістовий модуль 2. Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинкових протезів.</i>		
4.	Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів	2
5.	Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів	2
6.	Постановка зубів в часткових знімних протезах	2

7.	Перевірка конструкції часткових знімних протезів	2
8.	Накладання та корекція часткових знімних протезів	2
9.	Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом. Компресійне та ливарне пресування пластмас	4
<i>Змістовий модуль 3. Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів та протезів з литим металевим базисом.</i>		
10.	Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуючих елементів	4
11.	Паралелометрія діагностичних моделей	2
12.	Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери	2
13.	Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей	4
14.	Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом	4
15.	Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом	4
16.	Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протеза.	2
<i>Змістовий модуль 4. Адаптація до знімних протезів та вплив протезів на тканини ротової порожнини.</i>		
17.	Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів	2
18.	Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.	4
19.	Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити	4
20.	Підсумковий модульний контроль 2	
Разом:		50

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модуль 1 «Незнімне зубне протезування»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка, робота над тестовими завданнями, альбомами та презентаціями	19
2	Вивчення тем, які не входять до плану аудиторних занять:	
	Діагностичне воскове моделювання при плануванні ортопедичного лікування з використанням незнімних конструкцій	1
3	Підготовка до ПМК	1
	Разом	21

Модуль 2 «Часткове знімне зубне протезування»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка, робота над тестовими завданнями, альбомами та презентаціями	19
2	Вивчення тем, які не входять до плану аудиторних занять:	
	Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних протезів з замковою фіксацією	1
	Сучасні матеріали для виготовлення базисів протезів	1
3	Підготовка до ПМК	3
	Разом	24

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1 «Незнімне зубне протезування»

1. Обстеження пацієнтів в ортопедичній стоматології - етапи, основні та додаткові методи обстеження, медична документація
2. Етап суб'єктивного обстеження. Патологічні стани та загальносоматичні захворювання, які є факторами ризику на стоматологічному прийомі
3. Обстеження скронево-нижньощелепного суглобу (основні та додаткові методи)
4. Обстеження жувальних м'язів (основні та додаткові методи).
5. Обстеження слизової оболонки порожнини рота. Рухомість та піддатливість слизової оболонки, класифікація за Суплі.
6. Обстеження зубів та зубних рядів (основні та додаткові методи). Класифікації дефектів зубних рядів за Кенеді та Бетельманом
7. Обстеження тканин пародонта (основні та додаткові методи)
8. Рентгенологічні методи обстеження в ортопедичній стоматології
9. Методики запису рухів нижньої щелепи
10. Електроміографія
11. Оцінка оклюзійних співвідношень зубних рядів. Оклюзіографія. Електронний аналіз оклюзії Т-Скан
12. Статичні та динамічні методи оцінки жувальної ефективності
13. Попередній та остаточний діагноз. Особливості оформлення діагнозу в клініці ортопедичної стоматології. Планування ортопедичного лікування та перед протезна підготовка
14. Функціональна анатомія жувальних м'язів. Синергізм та узгоджений антагонізм, стан відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури
15. Іннервація та рефлекторна регуляція зубощелепного апарату
16. Функціональна анатомія скронево-нижньощелепного суглобу

17. Анатомія тканин пародонту, будова зубоясеневого з'єднання. Резервна та залишкова витривалість тканин пародонту. Фізіологічна та патологічна рухомість зубів
18. Анатомія зубних рядів, фізіологічні та патологічні прикуси. Фактори, що забезпечують стабільність положення зубів. Шляхи та механізми перерозподілу жувального тиску, контрфорси черепа
19. Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві. Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас.
20. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фази жувальних рухів за Гізі.Окклюзія та артикуляція, види оклюзії, фактори оклюзії
21. Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку. Термінальна шарнірна вісь, діаграма Поссет
22. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку.
23. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути
24. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку.
25. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут
26. Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі. Класифікація антагонуючих поверхонь за Дженкельсон, поняття про стабільні і нестабільні оклюзійні контакти
27. Передня оклюзія, контакти в нормі. Фронтальне ведення. Трьохпунктний контакт Бонвіля
28. Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції)
29. Супраконтакти – етіологія, класифікація
30. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи - класифікації, сфери застосування
31. Будова артикуляторів. Середньоанатомічні артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання
32. Регульовані артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання, способи індивідуального налаштування
33. Способи переносу моделей в артикулятор
34. Методика реєстрації положення верхньої щелепи та переносу моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги
35. Біль, механізм виникнення, шляхи проведення. Теорії виникнення зубного болю. Іннервація щелепно-лицьової ділянки
36. Види знеболення в амбулаторній стоматологічній практиці. Показання до виконання місцевого знеболення в ортопедичній стоматології
37. Провідникове знеболення на верхній щелепі, методики
38. Провідникове знеболення на нижній щелепі, методики
39. Методики інфільтраційного знеболення в порожнині рота, показання
40. Знеболення при препаруванні фронтальних зубів верхньої щелепи.
41. Знеболення при препаруванні премолярів верхньої щелепи.
42. Знеболення при препаруванні молярів верхньої щелепи.
43. Знеболення при препаруванні фронтальних зубів нижньої щелепи.
44. Знеболення при препаруванні премолярів нижньої щелепи.
45. Знеболення при препаруванні молярів нижньої щелепи.
46. Сучасні місцево-анестезуючі засоби – механізм дії, класифікації, показання до використання
47. Загальні ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання
48. Місцеві ускладнення ін'єкційного знеболення – причини, шляхи запобігання
49. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - алергічні реакції негайного типу. Клінічна картина, перша допомога

50. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - гіпертонічний криз, напад стенокардії, інфаркт міокарду. Клінічна картина, перша допомога
51. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - запаморочення, колапс. Клінічна картина, перша допомога
52. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі - напад бронхіальної астми. Клінічна картина, перша допомога
53. Етіологія дефектів коронкової частини зубів. Класифікації дефектів, індекс Мілікевича. Види ортопедичних конструкцій для заміщення дефектів коронкової частини зубів, показання
54. Штучні коронки – показання, класифікації, порівняльна характеристика. Матеріали та технології виготовлення штучних коронок
55. Підготовка порожнини рота до протезування. Вимоги до зубів, які використовуються як опора під незнімні ортопедичні конструкції
56. Показання до депульпування опорних зубів. Показання до армування опорних зубів штифтовими конструкціями
57. Інструментарій для препарування зубів під незнімні ортопедичні конструкції
58. Правила препарування зубів під незнімні ортопедичні конструкції, заходи безпеки, методи контролю глибини препарування твердих тканин
59. Захист вітальних зубів під час та після препарування. Провізорні конструкції, дентинні герметики
60. Ускладнення під час та після препарування зубів – причини, наслідки, шляхи запобігання
61. Методики препарування зубів під штучні коронки
62. Маргінальна адаптація штучних коронок, варіанти приясеневого препарування, види уступів
63. Ретракція ясен, види, методики, показання
64. Штамповані металеві коронки – показання та протипоказання, клінічні етапи виготовлення
65. Суцільнолиті металеві коронки – показання та протипоказання, клінічні етапи виготовлення
66. Суцільнолиті комбіновані коронки – показання та протипоказання, клінічні етапи виготовлення
67. Штамповані металеві коронки – лабораторні етапи виготовлення
68. Суцільнолиті металеві коронки — лабораторні етапи виготовлення
69. Суцільнолиті комбіновані коронки – лабораторні етапи виготовлення
70. Провізорні коронки – показання, мета застосування, види. Матеріали для виготовлення провізорних коронок
71. Методики безпосереднього виготовлення провізорних конструкцій
72. Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок
73. Акрилові пластмаси – склад, властивості, фази та режими полімеризації пластмас
74. Сплави металів для виготовлення незнімних ортопедичних конструкцій – класифікації, властивості, технології застосування
75. Технологія литва каркасів незнімних ортопедичних конструкцій. Усадка сплавів та способи її компенсації
76. Ливникові системи – види, правила побудови. Способи плавлення та відливки сплавів металів
77. Вогнетривкі маси – види, склад, властивості
78. Технологія спаювання частин штамповано-паяних конструкцій. Припої - види, склад, властивості, вимоги. Флюси. Безпачний спосіб з'єднання частин мостоподібних протезів
79. Гіпс - види, склад, властивості

80. Альгінатні відбиткові маси – склад, властивості, показання, технологія застосування
81. Силіконові відбиткові маси – склад, властивості, показання, методики отримання відбитків
82. Мостоподібні протези – показання, класифікації, матеріали і методи виготовлення. Особливості препарування опорних зубів. Порівняльна характеристика суцільнолитих та штамповано-паяних конструкцій
83. Біомеханіка мостоподібних протезів, конструктивні особливості, види опорних елементів. Взаємовідношення проміжної частини до альвеолярного відростка
84. Показання, клінічні етапи протезування суцільнолитими мостоподібними протезами
85. Показання, клінічні етапи протезування штамповано-паяними мостоподібними протезами
86. Лабораторні етапи протезування суцільнолитими мостоподібними протезами
87. Лабораторні етапи протезування штамповано-паяними мостоподібними протезами
88. Фактори, які забезпечують фіксацію незнімних протезів.
89. Показання до тимчасової фіксації незнімних конструкцій. Матеріали для тимчасової фіксації ортопедичних конструкцій. Провізорні цементи
90. Цинк – фосфатні цементи - склад, фізико-хімічні властивості, показання і методика застосування
91. Склоіономерні цементи - склад, фізико-хімічні властивості, показання і методика застосування
92. Композитні цементи - склад, фізико-хімічні властивості, показання і методика застосування
93. Помилки та ускладнення при отриманні відбитків. Причини, наслідки, шляхи запобігання
94. Помилки та ускладнення при препаруванні зубів. Причини, наслідки, шляхи запобігання
95. Помилки на лабораторних етапах виготовлення штампованих коронок
96. Помилки на лабораторних етапах виготовлення штамповано-паяних мостоподібних протезів
97. Помилки на лабораторних етапах виготовлення суцільнолитих коронок
98. Помилки на лабораторних етапах виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів
99. Помилки на лабораторному етапі виготовлення пластмасових коронок
100. Помилки під час обстеження пацієнтів та планування ортопедичного лікування
101. Помилки під час перевірки конструкції та цементування незнімних ортопедичних конструкцій

Модуль 2 «Часткове знімне протезування»

1. Основні та додаткові методи обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів
2. Структурні та функціональні зміни зубощелепного апарату при частковій втраті зубів
3. Анатомічні утворення порожнини рота, що мають значення при знімному протезуванні. Податливість та рухомість слизової оболонки, їх урахування при знімному протезуванні. Оцінка стану альвеолярних відростків в беззубих ділянках, класифікація за Ельбрехтом
4. Підготовка порожнини рота до протезування частковими знімними протезами (ЧЗП) Вимоги до опорних зубів
5. Конструкції ЧЗП, їх складові частини. Особливості трансформації жувального тиску різними видами ЧЗП
6. Часткові знімні пластинчасті протези – показання, клінічні етапи виготовлення

7. Часткові знімні пластинчасті протези з металевим базисом – показання, клінічні етапи виготовлення
8. Бюгельні протези – показання, планування конструкції в залежності від клінічних умов. Вибір опорних зубів, вимоги, підготовка
9. Перевірка конструкції часткових знімних протезів
10. Планування конструкції протезів при збереженні поодиноких зубів на щелепах
11. Планування фіксації ЧЗП. Кламерні лінії. Фактори, що впливають на вибір фіксуючих елементів у знімних протезах
12. Отримання робочих відбитків для виготовлення ЧЗП – матеріали та методики. Показання до отримання відбитків за допомогою індивідуальних ложок
14. Поняття про фіксацію, стабілізацію, рівновагу знімних протезів та фактори, що їх забезпечують
15. Кламери – класифікації, конструкції, методи виготовлення. Фактори, що обумовлюють вибір типу кламеру
16. Замкові кріплення (атачмени) – класифікації, конструкції, показання
17. Балкові кріплення – види, конструкції, показання
18. Телескопічні кріплення – види, конструкції, показання
19. Межі базисів часткових знімних пластинчастих протезів на верхній та нижній щелепах
20. Варіанти розташування дуг бюгельних протезів на верхній та нижній щелепах. Параметри дуг
21. Групи дефектів зубних рядів за Бетельманом, клінічна характеристика
22. Методика визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при другій групі дефектів за Бетельманом
23. Методика визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при третій групі дефектів за Бетельманом. Способи визначення оклюзійної висоти. Способи визначення центрального співвідношення щелеп
24. Методика фіксації центральної оклюзії оклюзійними блоками та гіпсоблоками. Технологія виготовлення оклюзійних валиків, вимоги до валиків
25. Методика гарячого та холодного способів фіксації центрального співвідношення за допомогою оклюзійних валиків
26. Помилки при визначенні та фіксації співвідношення щелеп
27. Штучні зуби для знімних протезів - матеріали, види. Порівняльна характеристика фарфорових, композитних, акрилових зубів. Правила підбору штучних зубів
28. Методика постановки штучних зубів у ЧЗП; варіанти постановки зубів у фронтальній ділянці. Анатомічні орієнтири для постановки зубів. Оклюзійні концепції при частковому знімному протезуванні
29. Технологія компресійного пресування пластмас. Способи гіпсування репродукцій протезів в кювету
30. Технологія ливарного пресування пластмас. Устаткування, матеріали. Режим спрямованої полімеризації.
31. Пластмаси для виготовлення базисів протезів. Класифікації, склад, властивості. Види та режими полімеризації
32. Помилки при роботі з пластмасою, види пористості
33. Методика накладання та корекції ЧЗП, рекомендації пацієнту по догляду за протезом.
34. Фази адаптації до знімних протезів за Курляндським
35. Паралелометрія – мета, завдання, способи проведення
36. Планування фіксуючих елементів в бюгельних протезах в залежності від клінічних умов. Калібрування моделей
37. Підготовка моделей до дублювання. Дублювальні маси – види, склад, технологія застосування. Виготовлення вогнетривких моделей
38. Моделювання воскової репродукції каркасу бюгельного протеза. Типи ливникової

системи, правила побудови

39. Система кламерів Ней, показання до застосування

40. Класифікація формувальних мас, склад, властивості, показання до застосування

41. Сплави металів для виготовлення каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом. Кобальто-хромовий сплав – склад, технологічні та фізико-хімічні властивості, температурний режим

42. Усадка сплавів при литві, види. Способи компенсації усадки сплавів при литві каркасів знімних та незнімних конструкцій

43. Технології литва в стоматології. Способи плавлення та відливки металів. Ливникові системи – види, правила побудови

44. Рекомендовані терміни користування різними видами ЧЗП. Показання до заміни протезів. Перебазування знімних протезів – показання, методика, матеріали

45. Ремонт протезів (заміна кламеру, додавання зубу, ремонт базису) – технологія. Причини перелому базисів

46. Фактори впливу базисів протезів та протезних матеріалів на тканини протезного ложа. Класифікації протезних стоматитів

47. Травматичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування

48. Токсичний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування

49. Алергічний протезний стоматит. Етіологія, клінічні прояви, диференційна діагностика та лікування

50. Додаткові лабораторні методи обстеження пацієнтів з протезними стоматитами

51. Помилки на етапі фіксації співвідношення щелеп і визначенні оклюзійної висоти

52. Помилки при отриманні відбитків

53. Помилки на етапі виготовлення пластмасового базису

54. Помилки на етапі обстеження пацієнтів та планування конструкції ЧЗП

55. Помилки на етапі литва каркасів протезів

56. Помилки при накладанні та корекції протезів

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1 «Незнімне зубне протезування»

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
2. Запропонувати план ортопедичного лікування.
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
4. Оклюдограма
5. Отримати відбиток для виготовлення суцільнолитих незнімних конструкцій
6. Отримання відбитків для виготовлення штампованих і штамповано-паяних протезів
7. Зафіксувати центральну оклюзію при 1 групі дефектів за допомогою оклюзійних блоків
8. Визначення положення верхньої щелепи за допомогою лицьової дуги
9. Перенос моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги
10. Аналіз оклюзії на діагностичних моделях в артикуляторі.
11. Знеболення при препаруванні зубів
12. Виконати ретракцію ясен
13. Препарування зубів під штамповану металеву коронку.
14. Препарування зубів під суцільнолиту металеву та комбіновану коронку
15. Планування конструкції мостоподібного протеза
16. Перевірка конструкції штучних коронок

17. Перевірка конструкції мостоподібного протеза.
18. Фіксація коронок та мостоподібних протезів
19. Зняття коронок.

Модуль 2 «Часткове знімне протезування»

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
2. Запропонувати план ортопедичного лікування.
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування
4. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп для виготовлення часткових знімних протезів
5. Визначити та зафіксувати центральне співвідношення щелеп при 2,3 групах дефектів за допомогою оклюзійних валиків
6. Планування конструкції часткового знімного протеза.
7. Провести паралелометрії діагностичної моделі та спланувати кламерну фіксацію бюгельного протезу
8. Перевірка конструкції часткового знімного протеза
9. Корекція часткового знімного протеза
10. Перебазування часткового знімного протеза

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання лабораторно-дослідницьких завдань.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових контрольних робіт під час останнього заняття змістовного модуля.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань). Поряд з цим студенти виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента *на кожному практичному занятті* здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття.

Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 1. Питома вага оцінки за конспект

із домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде **нижчою на 1 бал**.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 15 тестових завдань формату А (**рівень І- 2**) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття, як що студент правильно відповів на 81-100% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 66-71% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 55-61% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 55% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до **професійних алгоритмів** під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “4” виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “3” виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі або моделі щелеп стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка “2” виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 15 тестових завдань формату А (**рівень І**) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв’язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 66-71% тестових завдань, При розв’язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 55-61% тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 55% тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного зняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.** У програмі з дисципліни “Ортопедична стоматологія” передбачено **6 додаткових балів** для оцінювання різних видів індивідуальної самостійної роботи студента для Модуля №1 та для Модуля №2.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Індивідуальна робота студентів

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі (остання тема – підсумковий модульний контроль не враховується) з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, **але не більше 120 балів.**

Модуль 1. – $(19 \cdot 11) = 114 + 6$ балів за індивідуальну роботу = 120.

Модуль 2. – $(19 \cdot 11) = 114 + 6$ балів за індивідуальну роботу = 120.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі.

Модуль 1. – $(19 \cdot 3,5) = 66,5 + 6$ балів за індивідуальну роботу = 72,5.

Модуль 2. – $(19 \cdot 3,5) = 66,5 + 6$ балів за індивідуальну роботу = 72,5.

Розподіл балів за поточну діяльність

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			5	4	3	2	5	4	3	2	
Модуль 1 81/2,7	5 (№№ 1-5)	19	6	4,5	3,5	0	6	6	6	0	72,5
Модуль 2 84/2,8	4 (№№ 1-4)	19	6	4,5	3,5	0	6	6	6	0	72,5

Максимальна кількість балів для студентів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується **$120 = 19 \times 6 + 10$ (ІСРС)**

Мінімальна кількість балів для студентів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: **$70 = 19 \times 3,5 + 6$ (ІСРС).**

Підсумковий модульний контроль (ПМК)

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), виконали всі види робіт та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72,5 балів).

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав *не менше 50 балів*.

Оцінювання модуля та дисципліни

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Регламент проведення підсумкового модульного контролю

Контрольні заходи під час проведення ПМК з ортопедичної стоматології відбуваються в три етапи:

1 етап - тестовий контроль знань*

Студенти дають відповіді на стандартизовані тестові завдання (на паперових або електронних носіях), що включають 10 тестів (20 хвилин). Кожне завдання має тільки одну правильну відповідь з п'яти (формат А).

*Студенти, що дали менше ніж 60% вірних відповідей на тестові завдання, не допускаються до складання теоретичної частини ПМК

2 етап - письмове та усне опитування

Кожному студенту пропонується три запитання з переліку контрольних питань до ПМК; обов'язково включаючи запитання з розділів:

1. Функціональної анатомії або біомеханіки зубощелепного апарату
2. Клінічних і лабораторних етапів ортопедичного лікування захворювань зубощелепного апарату

3 етап - оцінювання практичних навичок

Здійснюється відповідно до затвердженого алгоритму практичних навичок під час клінічного прийому пацієнтів, або в умовах що наближені до реальних - на фантомах, наочних посібниках, діагностичних моделях. Може бути проведено на останньому практичному занятті, що передує ПМК

За кожен етап (виконання тестових завдань, усні відповіді та практичні навички) студенту виставляється окрема оцінка, яка конвертується в бали системи ECTS

**Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти
Нарахування балів за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни «ортопедична
стоматологія» на 3 курсі**

Номер модуля, кількість навчальних годин/кредитів ECTS	Кількість змістових модулів	Кількість (тем у модулі)	Конвертація у бали традиційних оцінок					Максимальна /мінімальна кількість балів
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 1 81/2,7	5	19	6	4,5	3,5	0	6	19*6=114 +6 =120/ 19*3,5=66,5+ 6 =72,5
Модуль 2 84/2,8	4	19	6	4,5	3,5	0	6	19*6=114+6 =120/ 19*3,5=66,5 +6=72,5

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

***Примітка** Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.*

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за

затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1.Базова:

1. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
2. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Куроедова та ін.; за ред. Проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 872 с.
3. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.

19.2. Допоміжна:

1. Фастовець О. О. Незнімне зубне протезування: навчально-методичний посібник / О. О. Фастовець, Р. А. Котелевський, С. С. Кобиляк // Дніпро: ДМА. – 2013. – 212с.
2. Король Д. М. Основи бюгельного протезування / Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков, О. Д. Оджубейська, Р. В. Козак, Т. П. Малюченко // Полтава. – 2016 –139с.
3. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2015. – 352с.
4. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2016. – 140с.
5. Голик В. П. Цельнокерамические реставрации твердых тканей зубов. Учебное пособие / В. П. Голік; И. В. Янишен, А. Ю. Никонов, И. О. Перешивайлова // Х.: ХНМУ. – 2016. – 14с.
6. Голик В. П. Замещение дефектов твердых тканей зуба штифтовыми конструкциями. Показания. Клинико-лабораторные этапы изготовления. Учебное пособие / В. П. Голік; О. С. Масловский, И. В. Янишен, О. О. Бережна, А. В. Погорила // Х.: ХНМУ. – 2015. – 27с.
7. Гасюк А. П. Одонтология человека / А. П. Гасюк, П. А. Гасюк, Т. В. Новосельцева // Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing. – 2015. – 181с.

19.3. Інформаційні ресурси

1. Офіційна сторінка кафедри ортопедичної стоматології на сервері дистанційного навчання БДМУ <http://moodle.bsmu.edu.ua/course/view.php?id=311>
2. Освітній портал Дніпропетровської державної медичної академії МОЗ України <http://www.dsma.dp.ua>
3. Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця <http://eduport.nmu.edu.ua/>
4. Перший Український стоматологічний сервер www.ukrdental.com
5. Журнал «ДентАрт» www.dentart.org
6. Інформаційний ресурс про стоматологію в Україні www.dent.org.ua

7. MedWedi.ru – портал безкоштовної медичної літератури
8. Dic.academic.ru – словники і енциклопедії
9. Mediclab (medical information portal)
10. <http://www.Swissimplant.ru/glossary.php>
11. www.wikident.ru/index.php
12. www.Eurolab.ua/encyclopedia
13. <http://meduniver.com/>
14. <https://medical-diss.com.cutestat.com/>
15. https://www.studmed.ru/skorikova-la-volkov-va-bazhenova-np-lapina-nv-erichev-iv-propedevtika-stomatologicheskikh-zabolevaniy_e53d2c2f127.html
16. <http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika>
17. http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/terapevticheskaja/8.
18. <http://www.stomatkniga.ru/index.php?start=48>.
19. http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html.
20. <http://www.mosdental.ru/Pages/Page28.1.html>.

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри ортопедичної стоматології, доктор медичних наук, професор
2. Белікова Наталія Іванівна – асистент, кандидат медичних наук
3. Алай Яна Святославівна – асистент

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“25” _____ 2020 р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
Ортопедична стоматологія
(назва навчальної дисципліни)**

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 221 Стоматологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

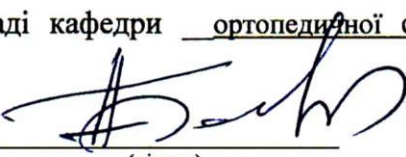
Курс навчання 4

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра ортопедичної стоматології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри ортопедичної стоматології „17”
червня 2020 року (протокол № 21).

Завідувач кафедри

(підпис) О.Б. Беліков

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
„24” червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(підпис) Н.Б. Кузняк

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	ортопедичної стоматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, belikov@bsmu.edu.ua ; Белікова Наталія Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, belikova@bsmu.edu.ua Рошук Олександра Ігорівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, roshchuk@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ortopedichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	http://ortstom.bsmu.edu.ua/
E-mail	dantist@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марко Вовчка, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 52-98-69

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Лекції	14
Практичні заняття	66
Самостійна робота	40
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль/кредит

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Ортопедична стоматологія – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти в клініці певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з повною втратою зубів та дефектами і деформаціями пострауматичного і післяопераційного характеру. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю. Студенти знайомляться з організацією та роботою клінічних кабінетів, оформленню документації.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-ocziyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);

- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhenniy_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	терапевтична стоматологія
гістологія, ембріологія та цитологія	ортодонтія
медична біологія	хірургічна стоматологія
медична та біологічна хімія	імплантологія
мікробіологія з основами імунології	менеджмент і маркетинг в стоматології
пропедевтика ортопедичної стоматології	військова ортопедична стоматологія
пропедевтика терапевтичної стоматології	геронтостоматологія
матеріалознавство в стоматології	медицина катастроф

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студента теоретичних і практичних знань, необхідних майбутньому фахівцю, для можливості їх подальшого застосування при лікуванні пацієнтів оволодіння на пацієнтах методикою виконання певних стоматологічних маніпуляцій, які використовуються при лікуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів, із щелепно-лицевими травмами, та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортопедичної стоматології.

6.2. Завдання: обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології, вивчення функціональної анатомії та клінічної біомеханіки зубощелепного апарату, проводити обстеження пацієнтів з повною втратою зубів, знати загальну характеристику та планування конструкції повних знімних протезів, знати і виконувати клініко-лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів, адаптацію до повних знімних протезів та апаратів і вплив їх на тканини порожнини рота, проводити обстеження хворим із пошкодженнями щелепно-лищевої ділянки, знати і виконувати клініко-лабораторні етапи виготовлення щелепно-лицевих протезів та апаратів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.
- ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища
- ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

- СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
- СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лищевої області.
- СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової

порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, діяти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.

СК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.

СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

СК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

7.1. Знати: анатомо-функціональні особливості жувального апарата до і після повної втрати зубів, послідовність отримання анатомічного та функціонального відбитку з нижньої та верхньої щелеп для виготовлення повних знімних пластинкових протезів...

7.2. Уміти:

- Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
- Запропонувати план ортопедичного лікування.
- Вибрати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
- Вивчити методи обстеження компонентів жувального апарату після втрати всіх зубів;
- Вивчити методику отримання відбитку для виготовлення повних знімних протезів
- Вивчити послідовність фіксації центрального співвідношення при дефектах зубних рядів 4 групи
- Вибирати із обстежень важливі анатомічні та психологічні особливості, які матимуть значення при виготовленні повних знімних протезів;
- Вибирати відбиткові маси з урахуванням стану ротової порожнини;
- Відновлювати висоту прикусу з урахуванням віку та стану СНЩС.
- Проводити обстеження пацієнтів з травмами щелепно-лицьової ділянки та деформаціями щелеп, обличчя;
- Скласти план необхідної підготовки та ортопедичних втручань при лікуванні та реабілітації таких хворих.

7.3. Демонструвати:

- ПРН 1 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2)
- ПРН 2 Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицьової ділянки, на підставі

результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

- ПРН 3 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицьової області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН 4 Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1)
- ПРН 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
- ПРН 7 Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
- ПРН 9 Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
- ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.
- ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
- ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
- ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
- ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
- ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).
- ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).
- Визначати предмет і задачі при повній відсутності зубів;
- Планувати обстеження хворого з травмами щелепно-лицьової ділянки;
- Виявляти різні клінічні варіанти і ускладнення ушкоджень щелепно-лицьової ділянки;
- Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики травм та ушкоджень щелепно-лицьової ділянки (дефекти носа, вуха, орбіт та комбіновані дефекти);
- Оцінювати прогноз життя і працездатності хворих з ушкодженнями щелепно-лицьової ділянки;
- Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців в надзвичайних ситуаціях;
- В умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, надавати медичну допомогу в надзвичайних ситуаціях;
- Демонструвати транспортну іммобілізацію;
- Демонструвати лігатурне зв'язування зубів;
- Пояснювати принципи відновлювального ортопедичного лікування та реабілітації у щелепно-лицевих хворих;
- Демонструвати вміння опису ушкоджень щелепно-лицьової ділянки у хворих.

8. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ЄКТС) – Програма навчальної дисципліни структурована у модулі:

Модуль 3. Повне знімне протезування

Змістові модулі:

1. *Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів.*
2. *Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.*

Модуль 4. Щелепно-лицева ортопедія

Змістові модулі:

1. *Щелепно-лицева травматологія.*
2. *Ортопедичне лікування наслідків та ускладнень травм щелепно-лицевої ділянки.*
3. *Щелепно-лицеве протезування*

Модуль 3 «Повне знімне протезування»

Змістовний модуль 1. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів.

Тема 1: Контроль початкового рівня знань. Анатомо-фізіологічні особливості протезного ложа після повної втрати зубів. Класифікація беззубих щелеп. Стан слизової оболонки протезного ложа у осіб з повною відсутністю зубів. Обстеження пацієнтів в ортопедичній стоматології - етапи, основні та додаткові методи обстеження, медична документація. Етап суб'єктивного обстеження. Патологічні стани та загальносоматичні захворювання, які є факторами ризику на стоматологічному прийомі. Обстеження скронево-нижньощелепного суглобу (основні та додаткові методи). Обстеження жувальних м'язів (основні та додаткові методи). Рентгенологічні методи обстеження в ортопедичній стоматології. Форма схилу твердого піднебіння. Форми вестибулярного схилу. Форми гребенів альвеолярних відростків їх вплив на протезування. Класифікація атрофій щелеп (Шредер, Келлер, Оксман, Дойніков, Курляндський). Форми схилу м'якого піднебіння та співвідношення до лінії «А».

Тема 2: Поняття піддатливості. Поняття нейтральної, клапанної зони. Поняття фіксації, стабілізації та рівноваги протезів. Функціональні відбитки, їх класифікація. Стан слизової оболонки порожнини рота. Класифікація за Супле. Зони Люнда. Буферні зони за Гавриловим. Індивідуальні ложки. Методи виготовлення. Методи корекції індивідуальних ложок з використанням проб Гербста. Методики виготовлення індивідуальних ложок. Припасування індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи за допомогою проб Гербста. Функціональні відбитки з урахуванням податливості слизової оболонки ротової порожнини. Що таке "фіксація", „стабілізація", „рівновага" повних знімних протезів. Методи та засоби поліпшення фіксації повних знімних протезів.

Тема 3: Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи. Помилки при фіксації центрального співвідношення щелеп, ознаки, їх усунення. Що таке фізіологічний стан спокою. Для чого використовують такі лінії, як камперовська та зінична? Правила роботи з прикусними валиками на верхній та нижній щелепах. Методи визначення центрального співвідношення щелеп. Способи визначення висоти центрального співвідношення. Проби для встановлення нижньої щелепи у нейтральному положенні. Помилки у вертикальній площині, ознаки, способи виправлення. Помилки у горизонтальній площині, ознаки, способи виправлення. Помилки у сагітальній площині, ознаки, способи виправлення. Інші помилки при визначенні центрального співвідношення у осіб з повною відсутністю зубів.

Тема 4: Методика визначення центральної оклюзії при протезуванні осіб з повною відсутністю зубів за допомогою гіпсблоків, по притертих валиках. Гіпс - види, склад, властивості. Послідовність визначення центральної оклюзії за допомогою гіпсблоків. Переваги та недоліки. Помилки при визначенні. Феномен Христенсена. Значення для протезування. Для чого необхідно знати феномен Катца-Ефрона-Гельфанда.

Тема 5: Теорії артикуляції, основні положення. Їх значення для конструювання повних знімних протезів. Теорії артикуляції та їх практичне значення для постановки штучних зубів. Основні закони Бонвіля які необхідно застосовувати під час конструювання

штучних зубних рядів. Компенсаційна теорія, її недоліки. Центральна оклюзія, оклюзійні контакти в нормі. Класифікація антагонуючих поверхонь за Дженкельсон, поняття про стабільні і нестабільні оклюзійні контакти. Передня оклюзія, контакти в нормі. Фронтальне ведення. Трьохпунктний контакт Бонвіля. Бічна оклюзія, варіанти контактів (оклюзійні концепції).

Тема 6: Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів. Анатомія оклюзійної поверхні зубних рядів та окремих зубів, сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві. Анатомічна та функціональна оклюзійна поверхня, оклюзійний компас. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фази жувальних рухів за Гізі. Оклюзія та артикуляція, види оклюзії, фактори оклюзії. Рух нижньої щелепи в вертикальному напрямку. Термінальна шарнірна вісь, діаграма Поссет. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в сагітальному напрямку. Сагітальний суглобовий і різцевий шляхи, сагітальний суглобовий і різцевий кути. Параметри, що характеризують рух нижньої щелепи в трансверзальному напрямку. Трансверзальний суглобовий і різцевий шляхи, кут і рух Бенета, готичний кут. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи - класифікації, сфери застосування. Будова артикуляторів. Середньо анатомічні артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання. Регульовані артикулятори – конструктивні особливості, показання до використання, способи індивідуального налаштування. Способи переносу моделей в артикулятор. Методика реєстрації положення верхньої щелепи та переносу моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги.

Тема 7: Перевірка конструкції повних знімних протезів, правильності визначення центральної оклюзії, правильності постановки зубів. Помилки та методи їх усунення. Послідовність перевірки конструкції повних знімних протезів. Помилки, способи їх усунення.

Тема 8 : Накладання повних знімних протезів, їх корекція. Оцінка ефективності протезуванні. Механізм звикання до зубних протезів. Фактори адаптації. Вплив базисів пластинкових протезів на тканини порожнини рота. Поради хворому після фіксації повних знімних протезів. Процеси адаптації до повних знімних протезів. Від чого залежить кількість корекцій базисів повних знімних протезів. Трактують поняття "парниковий ефект". Яку побічну дію зумовлюють базиси повних знімних протезів на тканини протезного ложа. Роль залишкового мономера у виникненні "протезних стоматитів". Особливості повторного протезування хворих повними знімними протезами.

Змістовний модуль 2. Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.

Тема 9: Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Підбір і методи постановки зубів у повних знімних протезах. Методи анатомічної постановки зубів за Васильєвим, Гізі, Гербером. Особливості конструювання штучних зубних рядів за М.Є. Васильєвим. Порядок постановки штучних зубів на верхній та нижній щелепах. Завершальне моделювання базисів повних знімних протезів. Способи гіпсування моделей у стоматологічні кювети. Способи формування акрилових пластмас у стоматологічні кювети. Стадії дозрівання пластмасового тіста. Значення дотримання режимів полімеризації під час виготовлення базисів повних знімних протезів. Формування пластмасового тіста у разі компресійного та литтєвого пресування. Послідовність обробки готових повних знімних протезів.

Тема 10: Методи анатомічної постановки зубів по сферичній поверхні, за індивідуально-сформованою кривою, при різних прикусах. Суть постановки штучних зубів у разі прогенічного та прогнатичного співвідношення щелеп. Види сферичних поверхонь, вплив на постановку штучних зубів.

Модуль 4 «Щелепно-лицева ортопедія»

Змістовний модуль 1. Щелепно-лицева травматологія.

Тема 1: Контроль початкового рівня знань. Щелепно-лицева ортопедія. Переломи щелеп. Перша лікарська допомога при переломах нижньої щелепи. Механізм зміщення відламків. Способи позалабораторної іммобілізації. Стоматологія надзвичайних станів. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим.

Історичний розвиток щелепно-лицьової ортопедії. Мета та завдання щелепно-лицьової ортопедії. Особливості надання першої допомоги у разі травм щелепно-лицьової ділянки. Класифікація переломів верхньої та нижньої щелепи. Транспортна іммобілізація у разі переломів щелеп. Принципи організації ортопедичної стоматологічної допомоги при надзвичайних ситуаціях в період бойових дій та в невійськовий час. Комплектно-табельне оснащення військової стоматологічної служби. Принципи матеріального забезпечення роботи при наданні стоматологічної ортопедичної допомоги за межами стаціонарних стоматологічних установ.

Тема 2: Лікування переломів щелеп без зміщення відламків за допомогою гнутих, дротяних шин та шин лабораторного виготовлення. Помилки при шинуванні. Сучасні погляди у використанні ортопедичних методів лікування переломів щелеп. Клінічні ознаки пошкоджень щелепно-лицьової області. Класифікація шин і апаратів для лікування пошкоджень щелепно-лицьової ділянки. Показання та протипоказання до лігатурного зв'язування. Строк дії лігатурної пов'язки. Застосування транспортних шин. Застосування коронкових шин. Показання для виготовлення знімних шин. Виготовлення шин Вебера, Гунінга-Порта, А.А.Лімберга, М.М.Ванкевич із табельних засобів. Принципи комплексного лікування вогнепальних переломів.

Тема 3: Ортопедичне лікування переломів верхньої щелепи. Ортопедична допомога при одночасних переломах верхньої і нижньої щелепи. Роль і місце лікувальної гімнастики в реабілітації хворих з ураженнями щелепно-лицьової ділянки. Класифікація переломів верхньої щелепи (ЛеФор, Лукомський, Курляндський, Брансбург). Діагностика. Клінічні ознаки. Ускладнення при одночасних переломах обох щелеп. Реабілітаційні заходи.

Змістовий модуль 2: Ортопедичне лікування наслідків та ускладнень травм щелепно-лицьової ділянки.

Тема 4: Ортопедичне лікування переломів нижньої щелепи при тугорухомості відламків. Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи, їх класифікація. Профілактика контрактур та ортопедичні методи їх лікування. Класифікація посттравматичних ускладнень. Клініка та діагностика при обмеженій рухомості фрагментів щелеп. Апаратні методи лікування. Поняття про контрактури. Етіологія. Патогенез за З.М. Мірغازизовим. Патогенетичне лікування за Бинінім. Сучасні методи механотерапії.

Тема 5: Ортопедичне лікування хворих з несправжніми суглобами і фрагментами нижньої щелепи, що неправильно зрослися. Деформації нижньої щелепи у вертикальній, горизонтальній та сагітальній площинах. Комплексні методи лікування. Ортопедичні заходи у разі переломів, що неправильно зрослися. Несправжні суглоби, ортопедичні методи лікування.

Тема 6: Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування мікростомії. Протезування при мікростомії. Етіологія та клініка мікростомії. Функціональні негаразди при мікростомії. Особливості препарування зубів при мікростомії. Особливості отримання відбитків при мікростомії. Особливості визначення центральної оклюзії при мікростомії. Система фіксації часткових знімних протезів при мікростомії. Особливості зубних протезів при мікростомії. Вплив розміру ротової щілини на конструкцію зубного протеза. Неоперативне розширення ротової щілини.

Змістовий модуль 3: Щелепно-лицеве протезування

Тема 7: Формуючі ортопедичні апарати. Показання до їх використання при операційних втручаннях на обличчі і щелепах. Ектопротези. Ортопедичне лікування хворих при дефектах обличчя. Особливості надання допомоги при наслідках поранень та оперативних втручань на щелепах. Поняття про формуючі протези. Виготовлення формуючих протезів при пластиці переддвер'я, у підборідному відділі, відсутності нижньої щелепи. Виготовлення формуючих протезів при пластиці піднебіння, верхньої щелепи, верхньої губи та кутів рота. Формуючі протези носа. Дефекти обличчя. Особливості та методика отримання відбитків і виготовлення моделей обличчя. Вибір фіксуючих елементів ектопротезів. Сучасні методи виготовлення епітезів.

Тема 8: Клінічна картина набутих дефектів піднебіння. Методи ортопедичного лікування набутих дефектів піднебіння. Етіологія. Клініка. Функціональні розлади.

Класифікація дефектів піднебіння за В.Ю. Курляндським. Ортопедичне лікування вроджених та набутих дефектів піднебіння, його значення, час проведення, ефективність. Методи лікування хворих з дефектами м'якого піднебіння. Способи виготовлення obturatorів у разі дефектів піднебіння. Методика одержання відбитка. Особливості ортопедичного лікування залежно від груп дефектів піднебіння.

Тема 9: Резекційні протези верхньої щелепи. Конструкції в залежності від локалізації резекції верхньої щелепи. Клініка, діагностика. Особливості надання ортопедичної допомоги хворим після резекції верхньої щелепи. Особливості одержання відбитків. Види протезування. Поняття про безпосереднє, раннє і віддалене протезування. Проведення фантомної резекції на моделі. Виготовлення протезів після резекції альвеолярного відростка, односторонньої та двосторонньої резекції верхньої щелепи. Методи комплексного лікування хворих після резекції щелеп.

Тема 10: Ортопедичне лікування хворих з різними дефектами нижньої щелепи. Резекційні протези і особливості їх виготовленні при різних дефектах нижньої щелепи. Особливості надання ортопедичної допомоги хворим після резекції верхньої та нижньої щелепи. Особливості одержання відбитків. Види протезування. Поняття про безпосереднє та віддалене протезування. Проведення фантомної резекції на моделі. Виготовлення протезів після резекції альвеолярної частини, гілки нижньої щелепи, половини нижньої щелепи без екзартикуляції, половини нижньої щелепи з екзартикуляцією, підборідного відділу, повної резекції нижньої щелепи, односторонньої та двосторонньої резекції верхньої щелепи. Методи комплексного лікування хворих після резекції щелеп.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Індивідуальна робота
		Аудиторні		Самост. робота студента		
		Лек	Практ зан.	Лаб. зан.		
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 3. Повне знімне протезування						
Змістовний модуль 1. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів.						
Тема № 1: Контроль початкового рівня знань. Анатомо-фізіологічні особливості протезного ложа після повної втрати зубів. Класифікація беззубих щелеп. Стан слизової оболонки протезного ложа у осіб з повною відсутністю зубів.		1	3		2	
Тема № 2: Поняття піддатливості. Поняття нейтральної, клапанної зони. Поняття фіксації, стабілізації та рівноваги протезів. Функціональні відбитки, їх класифікація. Індивідуальні ложки. Методи виготовлення. Методи корекції індивідуальних ложок з використанням проб Гербста.		1	3		2	
Тема № 3: Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи . Помилки при фіксації		1	3		2	

центрального співвідношення щелеп, ознаки, їх усунення						
Тема № 4: Методика визначення центральної оклюзії при протезуванні осіб з повною відсутністю зубів за допомогою гіпсблоків, по притертих валиках.		1	3		2	
Тема № 5: Теорії артикуляції, основні положення. Їх значення для конструювання повних знімних протезів. .		1	2		2	
Тема № 6: Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.		1	3		2	
Тема № 7: Перевірка конструкції повних знімних протезів, правильності визначення центральної оклюзії, правильності постановки зубів. Помилки та методи їх усунення.		1	3		2	
Тема № 8: Накладання повних знімних протезів, їх корекція. Оцінка ефективності протезування. Механізм звикання до зубних протезів. Фактори адаптації.		1	3		2	
Разом за змістовим модулем №1	48	8	24		16	
<i>Змістовий модуль 2: Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.</i>						
Тема № 9: Підбір і методи постановки зубів у повних знімних протезах. Методи анатомічної постановки зубів за Васильєвим, Гізі, Гербером		-	3		2	
Тема № 10: Методи анатомічної постановки зубів по сферичній поверхні, за індивідуально-сформованою кривою, при різних прикусах. Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.		-	3		2	
Разом за змістовим модулем №2	10	-	6		4	
Підсумковий модульний контроль			3			
Разом за модуль 3	61	8	33		20	
ПМК 3 «Повне знімне протезування» ECTS – 2,0						
Макс. К-сть балів 10*11=110, Мін. К-сть балів 10*6= 60,0						
ІСР – 10 балів. «5»- 11; «4» - 8; «3» - 6 ; «2» - 0						
Модуль 4. Щелепно-лицева ортопедія						
<i>Змістовний модуль 1. Щелепно-лицева травматологія.</i>						
Тема № 1: Контроль початкового рівня знань. Щелепно-лицева ортопедія. Переломи щелеп. Перша		1	3		2	

лікарська допомога при переломах нижньої щелепи. Механізм зміщення відламків. Способи позалабораторної іммобілізації. Стоматологія надзвичайних станів. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим.						
Тема № 2: Лікування переломів щелеп без зміщення відламків за допомогою гнутих, дротяних шин шин лабораторного виготовлення. Помилки при шинуванні.		-	3		2	
Тема № 3: Ортопедичне лікування переломів верхньої щелепи. Ортопедична допомога при одночасних переломах верхньої і нижньої щелепи.		1	3		2	
Разом за змістовим модулем №1		2	9,0		6,0	
<i>Змістовий модуль 2: Ортопедичне лікування наслідків та ускладнень травм щелепно-лицевої ділянки.</i>						
Тема № 4: Ортопедичне лікування переломів нижньої щелепи при тугорухомості відламків. Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи, їх класифікація. Профілактика контрактур та ортопедичні методи їх лікування		0,5	3		2	
Тема № 5: Ортопедичне лікування хворих з несправжніми суглобами і фрагментами нижньої щелепи, що неправильно зрослися..		0,5	3		2	
Тема № 6: Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування мікростомії. Протезування при мікростомії..		0,5	3		2	
Разом за змістовим модулем №2		1,5	9,0		6,0	
<i>Змістовий модуль 3: Щелепно-лицеве протезування</i>						
Тема № 7: Формуючі ортопедичні апарати. Показання до їх використання при операційних втручаннях на обличчі і щелепах. Ектопротези. Ортопедичне лікування хворих при дефектах обличчя.		0,5	3		2	
Тема № 8: Клінічна картина набутих дефектів піднебіння. Методи ортопедичного лікування набутих дефектів піднебіння.		0,5	3		2	
Тема № 9: Резекційні протези верхньої щелепи. Конструкції в		1	3		2	

залежності від локалізації резекції верхньої щелепи.						
Тема № 10: Ортопедичне лікування хворих з різними дефектами нижньої щелепи. Резекційні протези і особливості їх виготовленні при різних дефектах нижньої щелепи		1	3		2	
Разом за змістовим модулем №3		3,0	12		8	
Підсумковий модульний контроль			3			
Разом за модуль 4	59	6	33		20	
ПМК 1 «Щелепно-лицеве протезування» ECTS – 2,0 Макс. к-сть балів 13*8,7=113, Мін. к-сть балів 13*5= 65 ICP = 7 балів «5»- 8,7; «4» - 7; «3» - 5; «2» - 0						
Разом за 4 курс	120	14	66		40	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 3 «Повне знімне протезування»		
<i>Змістовний модуль 1. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів.</i>		
1.	Анатомо-топографічні особливості протезного ложа після повної втрати зубів. Класифікація беззубих щелеп. Стан слизової оболонки.	2
2.	Функціональні відбитки їх класифікація. Індивідуальні ложки та методи отримання функціональних відбитків. Фіксація та стабілізація протезів.	2
3.	Визначення центральної оклюзії. Методи та техніка виконання. Помилки при визначенні центральної оклюзії та постановці зубів.	2
4.	Корекція та накладання повних знімних протезів. Відновлення функції жування та механізм звикання до протезів. Ускладнення при виготовленні та користуванні повними знімними протезами, їх усунення, лікування.	2
Всього:		8

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 4 «Щелепно-лицева ортопедія»		
<i>Змістовний модуль 1. Щелепно-лицева травматологія.</i>		
1.	Щелепно-лицева ортопедія. Мета, завдання. Класифікація переломів щелеп. Загальна характеристика апаратів. Постравматичні ускладнення переломів щелеп. Принципи надання допомоги. Ортопедичне лікування.	2
<i>Змістовний модуль 3: Щелепно-лицеве протезування</i>		
2.	Щелепно-лицеве протезування хворих з ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки. Формуючі та ектопротези. Особливості ортопедичного лікування.	2
3.	Дефекти твердого і м'якого піднебіння. Етіологія, клініка, особливості ортопедичного лікування. Дефекти верхньої та нижньої щелеп. Принципи виготовлення резекційних протезів.	2
Разом:		6

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 3 « ПОВНЕ ЗНІМНЕ ПРОТЕЗУВАННЯ»		
<i>Змістовний модуль 1. Клінічні етапи виготовлення повних знімних протезів.</i>		
1.	Контроль початкового рівня знань. Анатомо-фізіологічні особливості протезного ложа після повної втрати зубів. Класифікація беззубих щелеп. Стан слизової оболонки протезного ложа у осіб з повною відсутністю зубів.	3
2.	Поняття піддатливості. Поняття нейтральної, клапанної зони. Поняття фіксації, стабілізації та рівноваги протезів. Функціональні відбитки, їх класифікація. Індивідуальні ложки. Методи виготовлення. Методи корекції індивідуальних ложок з використанням проб Гербста	3
3.	Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи . Помилки при фіксації центрального співвідношення щелеп, ознаки, їх усунення.	3
4.	Методика визначення центральної оклюзії при протезуванні осіб з повною відсутністю зубів за допомогою гіпсоблоків, по притертих валиках.	3
5.	Теорії артикуляції, основні положення. Їх значення для конструювання повних знімних протезів.	3
6.	Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів.	3
7.	Перевірка конструкції повних знімних протезів, правильності визначення центральної оклюзії, правильності постановки зубів. Помилки та методи їх усунення.	3
8.	Накладання повних знімних протезів, їх корекція. Оцінка ефективності протезування. Механізм звикання до зубних протезів. Фактори адаптації.	3
<i>Змістовний модуль 1. Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів</i>		
9.	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів. Підбір і методи постановки зубів у повних знімних протезах. Методи анатомічної постановки зубів за Васильєвим, Гізі, Гербером.	3
10.	Методи анатомічної постановки зубів по сферичній поверхні, за індивідуально-сформованою кривою, при різних прикусах.	3
11.	Підсумковий модульний контроль 3	3
Разом:		33

№ з/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 4 « Щелепно-лицева ортопедія»		
<i>Змістовний модуль 1. Щелепно-лицева травматологія.</i>		
1.	Контроль початкового рівня знань. Щелепно-лицева ортопедія. Переломи щелеп. Перша лікарська допомога при переломах нижньої щелепи. Механізм зміщення відламків. Способи позалабораторної іммобілізації. Стоматологія надзвичайних станів. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим.	3

2.	Лікування переломів щелеп без зміщення відломків за допомогою гнутих дротяних шин. Помилки при шинуванні.	3
3.	Ортопедичне лікування переломів верхньої щелепи. Ортопедична допомога при одночасних переломах верхньої і нижньої щелепи	3
<i>Змістовий модуль 2: Ортопедичне лікування наслідків та ускладнень травм щелепно-лицевої ділянки.</i>		
4.	Ортопедичне лікування переломів нижньої щелепи при тугорухомості відламків. Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи, їх класифікація. Профілактика контрактур та ортопедичні методи їх лікування	3
5.	Ортопедичне лікування хворих з несправжніми суглобами і фрагментами нижньої щелепи, що неправильно зрослися.	3
6.	Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування мікростомії. Протезування при мікростомії.	
<i>Змістовий модуль 3: Щелепно-лицеве протезування</i>		
7	Формуючі ортопедичні апарати. Показання до їх використання при операційних втручаннях на обличчі і щелепах. Ектопротези. Ортопедичне лікування хворих при дефектах обличчя	3
8	Клінічна картина набутих дефектів піднебіння. Методи ортопедичного лікування набутих дефектів піднебіння.	3
9	Резекційні протези верхньої щелепи. Конструкції в залежності від локалізації резекції верхньої щелепи.	3
10	Ортопедичне лікування хворих з різними дефектами нижньої щелепи. Резекційні протези і особливості їх виготовленні при різних дефектах нижньої щелепи.	3
11.	Підсумковий модульний контроль 3	3
Разом:		33

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модуль 3 «Повне знімне протезування»

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка, робота над тестовими завданнями, альбомами, робочими зошитами, презентаціями	10
2	Вивчення тем, які не входять до плану аудиторних занять:	
	Повторне протезування при повній втраті зубів. Тактика лікаря стоматолога-ортопеда при хронічних захворюваннях слизової оболонки ротової порожнини.	1
	Робота з артикуляторами, налаштування лицевої дуги.	2
	Сучасні підходи до використання біомеханічного методу фіксації повних знімних протезів, використання адгезивних засобів.	1
	Підготовка порожнини рота при зниженій міжальвеолярній висоті	1
3	Підготовка до ПМК	5
	Разом	20

Модуль 4 «Щелепно-лицева ортопедія»

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка, робота над тестовими завданнями, альбомами та презентаціями	7
2	Вивчення тем, які не входять до плану аудиторних занять:	
	Сучасні методи фіксації ектопротезів. Використання дентальних імплантатів при протезуванні хворих з післяопераційними дефектами щелеп та обличчя.	5
	Сучасні матеріали для виготовлення ектопротезів обличчя	5
3	Підготовка до ПМК	3
	Разом	20

13. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів

14. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 3 «Повне знімне протезування»

1. Особливості обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів.
2. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота пацієнта з повною відсутністю зубів.
3. Зміни в зубо-щелепній системі внаслідок повної втрати зубів.
4. Анамнез: визначення та структура.
5. Зовнішній огляд: сутність. Внутрішньоротове обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів.
6. Методи підготовки порожнини рота при виготовленні повних знімних протезів.
7. Визначення ступеня атрофії по Шредеру, Келлеру.
8. Оцінка стану слизової оболонки беззубих щелеп за Суппле і Люндом.
9. Визначення податливості слизової оболонки твердого піднебіння та альвеолярного відростка.
10. Що таке відбиток. Класифікація відбитків. Класифікація відбиткових матеріалів.
11. „Протезне поле” – визначення терміну та клінічне значення.
12. „Протезне ложе” – визначення терміну та клінічне значення.
13. Вибір відбиткової ложки та матеріалу для беззубої щелепи.
14. Оцінка якості відбитка. Дезінфекція відбитка. Техніка зняття анатомічних відбитків різними масами.
15. Методи одномоментного виготовлення індивідуальних ложок. Методика Шрота. Методика ЦІТО. Методика Василенка. Методика виготовлення індивідуальної ложки по Варесу.
16. Проби Гербста для верхньої щелепи. Припасування жорсткої індивідуальної ложки на верхню щелепу за методикою Гербста.
17. Проби Гербста для нижньої щелепи. Припасування жорсткої індивідуальної ложки на нижню щелепу за методикою Гербста.

18. Класифікація функціональних відбитків. „Функціонально присмоктуючийся відбиток” – визначення терміну та клінічне значення. „Власне функціональний відбиток” – визначення терміну та клінічне значення.
19. Вибір і підготовка відбиткового матеріалу для отримання функціональних відбитків. Показання та послідовність отримання компресійного відбитку.
20. Показання та послідовність отримання розвантажуючого відбитку.
21. Показання та послідовність отримання відбитку під диференційованим тиском. Формування країв функціонального відбитка. Вибір методики та матеріалу в залежності від клінічної ситуації.
22. Методи визначення центрального співвідношення.
23. Анатомо-фізіологічний метод визначення центрального співвідношення.
24. „Оклюдійна площа” – визначення терміну та клінічне значення. „Протетична площа” – визначення терміну та клінічне значення. „Центральне співвідношення” – визначення терміну та клінічне значення.
25. Перерахуйте методи фіксації центральної оклюзії, їх характеристика.
26. Різниця між центральною оклюзією та центральним співвідношенням щелеп.
27. Характеристика стану відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури.
28. Помилки при визначенні центральної оклюзії.
29. Компоненти жувальної системи, їх функціональний взаємозв’язок.
30. Жувальні м’язи: класифікація, анатомія, функція.
31. Анатомія та фізіологія СНЩС.
32. Фактори оклюзії. Визначення сагітального суглобового шляху та руху Бенета.
33. Фактори оклюзії: перелік, визначення.
34. Фактори оклюзії. Криві Шпее та Уілсона.
35. Фактори оклюзії. Оклюдійна площа: визначення.
36. Фази жування за Гізі.
37. Сагітальні рухи нижньої щелепи: сагітальний суглобовий шлях, кут сагітального суглобового шляху, сагітальний різцевий шлях, кут сагітального різцевого шляху.
38. Трансверзальні рухи нижньої щелепи: рух Бенета, кут Бенета, трансверзальний різцевий шлях, готичний кут.
39. Вертикальні рухи нижньої щелепи.
40. Визначення поняття „оклюзія” та „артикуляція”.
41. Визначення поняття „робоча сторона” та „балансуюча сторона”.
42. Визначте сутність сферичної теорії артикуляції.
43. Визначте сутність балансуєчої теорії артикуляції.
44. Закони Бонвіля.
45. Артикуляційна п’ятірка Ганау: складові.
46. Феномен Христенсена: сутність та клінічне значення.
47. Методика Ефрона, Гельфанда, Каца.
48. Визначення поняття „артикулятор”. Класифікація.
49. Особливості повністю регульованих, напіврегульованих, не регульованих артикуляторів.
50. Конструктивні відмінності в артикуляторах системи „Аркон”, „Нонаркон”.
51. Конструктивні елементи артикуляторів: лицеві дуги, їх призначення.
52. Класифікація штучних зубів.
53. Принципи постановки за М.Є.Васильєвим.
54. Постановка за сферичною поверхнею (по Монсону).
55. Принципи постановки за Гізі.
56. Принципи постановки за Гербером.
57. Розкрити сутність методики Каца-Ефрона-Гельфанда.
58. Особливості методики М.А.Нападова та А.Л.Сапожнікова.
59. Анатомічна постановка зубів за умови прогенічного та прогнатичного

- співвідношення щелеп.
60. Помилки, що виникли в результаті постановки та їх усунення.
 61. Перевірка конструкції повних знімних протезів, суть клінічного етапу. Візуальний огляд гіпсових моделей щелеп.
 62. Помилки при фіксації центральної оклюзії, їх ознаки при клінічній перевірці.
 63. Клінічна картина при підвищенні висоти прикусу.
 64. Клінічна картина при зменшенні міжальвеолярної висоти.
 65. Перевірка конструкції повних знімних протезів в артикуляторі.
 66. Перевірка конструкції повних знімних протезів в порожнині рота.
 67. Методи усунення помилок.
 66. Види базисних полімерів, їх фізичні та механічні властивості.
 67. Виготовлення воскових базисів з прикусними валиками.
 68. Види базисних пластмас: характеристика, переваги та недоліки.
 69. Правила гіпсування воскових репродукцій. Будова анатомічної кювети.
 70. Способи гіпсування: прямий, обернений, комбінований – показання методика роботи.
 71. Методи формування та полімеризації базисів зубних протезів.
 72. Компресійне та литтєве пресування.
 73. Режимми полімеризації.
 74. Полірувальні суміші, що використовують для полірування базисів протезів.
 75. Перерахуйте лабораторні етапи виготовлення повних знімних пластинкових протезів з литим базисом.
 76. Поняття фіксації, стабілізації та рівноваги повних знімних протезів.
 77. Перевірка фіксації повних знімних протезів в порожнині рота пацієнта.
 78. Розкрити сутність методів фіксації (механічних, біомеханічних, фізичних та біофізичних).
 79. “Анатомічна ретенція” – визначення терміну та клінічне значення.
 80. “Нейтральна зона” – визначення терміну та клінічне значення.
 81. Топографія під’язикового, ретромоларного та ретроальвеолярного простору.
 82. Застосування адгезивних препаратів для поліпшення фіксації протезів.
 83. Періоди адаптації до протезів за В.Ю.Курляндським.
 84. Особливості виведення знімних протезів з кювети після полімеризації.
 85. Послідовність обробки повних знімних протезів після полімеризації.
 86. Правила проведення корекції базису повних знімних пластинкових протезів.
 87. Перевірка оклюзійних контактів, пришліфовка штучних зубів.
 88. Технічне забезпечення для проведення оклюзійної корекції повних знімних протезів.
 89. Корекція меж повних знімних протезів.
 90. Шліфування та полірування повних знімних протезів. Засоби та інструментарій.
 91. Причини поломки повних знімних протезів.
 92. Методи полагодження знімних протезів.
 93. Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів за З.С. Василенко.
 94. Класифікація протезних стоматитів за Е.Г.Гавриловим.
 95. Етіологія, клініка та патогенез механічного впливу знімних протезів.
 96. Етіологія, клініка та патогенез хімічного впливу знімних протезів.
 97. Етіологія, клініка та патогенез термоізолюючого впливу знімних протезів.
 98. Етіологія, клініка та патогенез сенсibiliзуючого впливу знімних протезів.
 99. Причини та клінічні прояви алергічної дії базису часткових знімних протезів.
 100. Причини та клінічні прояви токсико-хімічної дії базису часткових знімних протезів.
 101. Помилки під час обстеження пацієнтів при повній відсутності зубів та планування ортопедичного лікування.

102. Помилки під час отримання відбитків (анатомічних, функціональних).
103. Помилки під час визначення центрального співвідношення щелеп.
104. Помилки під час перевірки конструкції повного знімного протеза.
105. Помилки під час накладання повного знімного протеза.
106. Тактика лікаря стоматолога-ортопеда при хронічних захворюваннях слизової оболонки.

Модуль 4 «Щелепно-лицева ортопедія»

1. Історія розвитку та становлення щелепно-лицевої ортопедії в системі стоматологічних наук.
2. Роль щелепно-лицевої ортопедії в наданні медичної допомоги пацієнтам з дефектами та деформаціями щелеп та обличчя, що виникли після травм, операцій, та перенесених захворювань.
3. Анатомо-фізіологічні особливості компонентів зубощелепної системи.
4. Класифікація переломів щелеп за Ентіним, Лефором, Лукомським, Биніним.
5. Механізм зміщення відломків при переломах верхньої та нижньої щелепи.
6. Клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп.
7. Додаткові методи обстеження пацієнтів з переломами щелеп.
8. Організація стоматологічної допомоги при надзвичайних станах.
9. Основні принципи етапного лікування поранених.
10. Обсяг ортопедичної допомоги.
11. Загальна характеристика і конструкційні особливості щелепно-лицьових апаратів.
12. Класифікація щелепно-лицьових апаратів.
13. Особливості використання інтраоральних апаратів.
14. Особливості використання інтра-екстраоральних апаратів.
15. Особливості використання екстраоральних апаратів.
16. Апарати з перервною та безперивною дією.
17. Види транспортних шин.
18. Лігатурне зв'язування зубів за Айві, Вільга, Гейкіним.
19. Методика накладання транспортних щелепно-лицевих шин із табельних засобів.
20. Види знімних шин. Показання до застосування знімних шин. Особливості конструювання знімних шин.
21. Вплив характеру і локалізації перелому, наявності зубів на відламках та їх стану, а також супутніх ускладнень на конструювання знімних шин.
22. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення знімних шин за Вебером, Ванкевич, Ванкевич-Степанковим, Портом, Гунінгом-Портом, Лімбергом.
23. Види гнутих дротяних шин. Показання до застосування.
24. Методики виготовлення гнутих дротяних шин на верхню та нижню щелепи.
25. Правила закріплення шин на щелепі.
26. Необхідний інструментарій і матеріали для виготовлення шин.
27. Міжщелепна фіксація при переломах нижньої щелепи з використанням гладких дротяних шин.
28. Можливі помилки при шинуванні і засоби їх усунення.
29. Критерії вибору апарату при зміщенні відломків.
30. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у вертикальному напрямку.
31. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у сагітальному напрямку.
32. Лікування переломів щелеп зі зміщенням відломків у трансверзальному напрямку.
33. Лікування переломів щелеп при наявності беззубих відломків.
34. Організація спеціалізованої ортопедичної стоматологічної допомоги і лікування щелепно-лицевих поранених.
35. Тимчасові та стаціонарні (лабораторні) шини.

36. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення шини Вебера, Ванкевич, Лімберга, Гунінга-Порта.
37. Формуючі апарати при пластиці м'яких тканин.
38. Формуючі апарати при пластиці губи та підборіддя.
39. Методи фіксації формуючих апаратів.
40. Методики отримання відбитків та визначення центрального співвідношення при виготовленні формуючих апаратів.
41. Фіксуючі апарати при остеопластиці.
42. Вибір апарату для фіксації відламків нижньої щелепи при остеопластиці в залежності від клінічної ситуації.
43. Іннервація і координація діяльності елементів зубощелепної системи.
44. Визначення терміну "контрактура".
45. Класифікація контрактур.
46. Профілактика та лікування рубцевих контрактур.
47. Рефлекторні контрактури. Профілактика та лікування рефлекторних контрактур.
48. Будова та принцип дії апарату Дарсісака та ложок за Лімбергом, що гойдаються.
49. Причини неправильного зростання відломків. Патологічна анатомія при переломах, що неправильно зрослися.
50. Показання до проведення хірургічних методів лікування переломів, що неправильно зрослися.
51. Показання до проведення протетичних методів лікування переломів, що неправильно зрослися.
52. Показання до проведення ортодонтичних та апаратурно-хірургічних методів лікування переломів, що неправильно зрослися.
53. Принципи лікування переломів, що неправильно зрослися з повністю збереженими зубними рядами, частковою і повною втратою зубів.
54. Загальні і місцеві причини утворення несправжнього суглобу, клініка, патологічна анатомія.
55. Класифікації несправжніх суглобів нижньої щелепи (Й.М. Оксмана, В.Ю. Курляндського).
56. Ортопедичні заходи лікування при несправжніх суглобах.
57. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення протезів з шарнірами.
58. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення розбірних протезів.
59. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення протезів, що складаються.
60. Профілактика посттравматичних та післяопераційних деформацій щелеп.
61. Етіологія та патогенез мікростомії.
62. Особливості отримання відбитків у хворих з мікростомією.
63. Особливості визначення центральної оклюзії при мікростомії
64. Вибір конструкції зубного протеза залежності від ступеню звуження ротової щілини.
65. Техніка виготовлення протеза, що складається.
66. Техніка виготовлення розбірного протеза.
67. Система фіксації часткових знімних протезів при мікростомії.
68. Вплив розміру ротової щілини на конструкцію зубного протеза.
69. Неоперативне розширення ротової щілини.
70. Виготовлення obturatorів при дефектах твердого піднебіння.
71. Виготовлення obturatorів при дефектах м'якого піднебіння.
72. Методи фіксації obturatorів.
73. Несправжні суглоби, ортопедичні методи лікування.
74. Методи лікування у разі контрактур щелеп різного генезу.
75. Особливості надання ортопедичної допомоги хворим після резекції верхньої та нижньої щелепи
76. Методи комплексного лікування хворих після резекції щелеп

77. Особливості та методика отримання відбитків і виготовлення моделей обличчя
78. Методи фіксації ектопротезів
79. Ортопедичне лікування вроджених та набутих дефектів піднебіння, його значення, час проведення, ефективність.
80. Методи лікування хворих з дефектами м'якого піднебіння
81. Способи виготовлення obturatorів у разі дефектів піднебіння
82. Роль і місце лікувальної гімнастики в реабілітації хворих з ураженнями щелепно-лицевої ділянки.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 3 «Повне знімне протезування»

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
2. Запропонувати план ортопедичного лікування.
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
4. Сформулювати за допомогою індивідуальної ложки клапанну зону.
5. Отримати компресійний відбиток з верхньої та нижньої щелепи за допомогою індивідуальної ложки.
6. Отримати декомпресійний відбиток з верхньої та нижньої щелепи за допомогою індивідуальної ложки.
7. Отримати диференційний відбиток з верхньої та нижньої щелепи за допомогою індивідуальної ложки.
8. Визначити центральне співвідношення щелеп за допомогою воскових прикусних шаблонів з оклюзійними валиками
9. Визначити положення верхньої щелепи за допомогою лицьової дуги.
10. Перенос моделей в артикулятор за допомогою лицьової дуги.
11. Перевірка воскової композиції повного знімного протеза в порожнині рота.
17. Накладання повних знімних протезів.
18. Корекція повних знімних протезів.

Модуль 4 «Щелепно-лицева ортопедія»

1. Провести обстеження пацієнта. Встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
2. Запропонувати план ортопедичного лікування.
3. Запропонувати план підготовки порожнини рота пацієнта до протезування.
4. Планування конструкції щелепно-лицевих протезів та апаратів.
5. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп у пацієнтів з травмами щелепно-лицевої ділянки.
6. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп у пацієнтів з контрактурою.
7. Отримати анатомічний відбиток з нижньої та верхньої щелеп у пацієнтів з мікростомією.
8. Визначити та зафіксувати центральне співвідношення щелеп за допомогою оклюзійних валиків у пацієнтів з травмами щелепно-лицьової ділянки.
9. Провести транспортну іммобілізацію хворого з переломами щелеп.
10. Отримати маску обличчя.
11. Накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання лабораторно-дослідницьких завдань.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових контрольних робіт під час останнього заняття змістовного модуля.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань). Поряд з цим студенти виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента *на кожному практичному занятті* здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття.

Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 1. Питома вага оцінки за конспект із домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде **нижчою на 1 бал**.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 15 тестових завдань формату А (**рівень І- 2**) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття, як що студент правильно відповів на 81-100% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 66-71% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 55-61% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 55% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до **професійних алгоритмів** під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “4” виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “3” виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі або моделі щелеп стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка “2” виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 15 тестових завдань формату А (**рівень І**) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв’язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 66-71% тестових завдань, При розв’язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 55-61% тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 55% тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.** У програмі з дисципліни “Ортопедична стоматологія” передбачено **10 додаткових балів** для оцінювання різних видів індивідуальної самостійної роботи студента для Модуля №3 та для Модуля №4.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Індивідуальна робота студентів

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі (остання тема – підсумковий модульний контроль не враховується) з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, **але не більше 120 балів.**

Модуль 3. – $(10 \cdot 11) = 110 + 10$ балів за індивідуальну роботу = 120.

Модуль 4. – $(10 \cdot 11) = 110 + 10$ балів за індивідуальну роботу = 120.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі.

Модуль 3. – $(10 \cdot 6) = 60 + 10$ бали за індивідуальну роботу = 70.

Модуль 4. – $(10 \cdot 6) = 60 + 10$ бали за індивідуальну роботу = 70.

Розподіл балів за поточну діяльність

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			5	4	3	2	5	4	3	2	
Модуль 3 90/2,0	2 (№№ 1-2)	10	11	8	6	0	10	10	10	0	70
Модуль 4 90/2,0	2 (№№ 1-3)	10	11	8	6	0	10	10	10	0	70

Максимальна кількість балів для студентів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується $120 = 10 \times 11 + 10$ (ПСРС)

Мінімальна кількість балів для студентів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $70 = 10 \times 6 + 10$ (ПСРС).

Підсумковий модульний контроль (ПМК)

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), виконали всі види робіт та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72 балів).

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Оцінювання модуля та дисципліни

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Регламент проведення підсумкового модульного контролю

Контрольні заходи під час проведення ПМК з ортопедичної стоматології відбуваються в три етапи:

1 етап - тестовий контроль знань*

Студенти дають відповіді на стандартизовані тестові завдання (на паперових або електронних носіях), що включають 10 тестів (20 хвилин). Кожне завдання має тільки одну правильну відповідь з п'яти (формат А).

*Студенти, що дали менше ніж 60% вірних відповідей на тестові завдання, не допускаються до складання теоретичної частини ПМК

2 етап - письмове та усне опитування

Кожному студенту пропонується три запитання з переліку контрольних питань до ПМК; обов'язково включаючи запитання з розділів:

1. Функціональної анатомії або біомеханіки зубощелепного апарату
2. Клінічних і лабораторних етапів ортопедичного лікування захворювань зубощелепного апарату

3 етап - оцінювання практичних навичок

Здійснюється відповідно до затвердженого алгоритму практичних навичок під час клінічного прийому пацієнтів, або в умовах що наближені до реальних - на фантомах, наочних посібниках, діагностичних моделях. Може бути проведено на останньому практичному занятті, що передуює ПМК

За кожен етап (виконання тестових завдань, усні відповіді та практичні навички) студенту виставляється окрема оцінка, яка конвертується в бали системи ECTS

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни «ортопедична стоматологія» на 4 курсі

Номер модуля, кількість навчальних годин/ кредитів ECTS	Кількість змістових модулів	Кількість (тем у модулі)	Конвертація у бали традиційних оцінок					Максимальна /мінімальна кількість балів
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС -	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 3 61/2,0	2	10	11,0	8,0	6,0	0	10	10*11=110 +10 =120/ 10*6,0=60 +10=70
Модуль 4 59/2,0	3	10	11,0	8,0	6,0	0	10	10*11=110 +10 =120/ 10*6,0=60 +10=70

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
2. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Куроедова та ін.; за ред. Проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 872 с.
3. Беліков О.Б. Щелепно-лицева ортопедія. Ч.1. Щелепно-лицева травматологія: навч. посіб.- Полтава – «ДексіПринт», 2002. – 208с.
4. Беліков О.Б., Левандовський Р.А., Шуклін В.Д., Дворник В.М. та ін. Деякі аспекти клінічних і лабораторних етапів виготовлення повних знімних протезів при несприятливих умовах до протезування: за ред. проф. О.Б. Белікова : навчальний посібник - Чернівці - Полтава - Івано-Франківськ, 2012.-240с.
5. Технологія виготовлення щелепно-лицевих конструкцій / Фліс П.С., Власенко А.З., Бібік А.М., Іожиця К.Д. – К.: Медицина. 2010: 248 с.

19.2. Допоміжна

1. Алгоритми виконання практичних навичок з ортопедичної стоматології, невідкладних станів та вирішення клінічних ситуаційних завдань при підготовці до практично-орієнтованого іспиту зі спеціальності «Стоматологія»: навчально-методичний посібник / О. Б. Беліков, О. С. Хухліна, Н. І. Белікова, Р. А. Левандовський. – 2017. – 276 с. із змін. та доп.

2. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2015. – 352с.
3. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2016. – 140с.
4. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.
5. Фастовец Е.А. Полное съёмное протезирование: учеб-метод. Пособие для студентов 4-х курсов высших мед.учебных заведений IV уровня аккредитации, обуч. по кредитно-модульной системе / Е.А. Фастовец, Н.А. Коваленко, Р.Ю. Матвеевко. – Днепропетровск: изд-во «Свидлер А.Л.», 2013.- 148 с.
6. Трезубов В.Н., Мишнев Л.М., Незнанова Н.Ю., Фищев С.Б. Ортопедическая стоматология. Технология лечебных и профилактических аппаратов: Учебник для медицинских вузов / Под ред. проф. В.Н.Трезубова. – СПб.: СпецЛит, 2003. – 367 с.
7. Із історії становлення стоматологічної служби Збройних Сил України /В.В.Коваленко, А.М.Лихота, Камалов Р.Х. //Військова Медицина України.-2002.- №3.-С.80-88.
8. Жулев Е.Н. Челюстно-лицевая ортопедическая стоматология Е.Н. Жулев, С.Д. Арутюнов, И.Ю. Лебеденко,- Медицинское информационное агентство.- 2008.- 160с.
9. Камалов Р.Х., Лихота А.М., Белінський В.Н. Стан та шляхи удосконалення стоматологічної допомоги в Збройних Силах України //Військова Медицина України.-2001.-№1.-С.41-43.
10. Іщенко П.В., Кльомін В.А., Камалов Р.Х., Лихота А.М. Військова ортопедична стоматологія: ВСВ «Медицина», 2013. - 312с.
11. Рожко М.М., Михайленко Т.М., Онищенко В.С. Довідник з ортопедичної стоматології. – К.: Книга плюс, 2004. – 286 с.
12. Марков Б.П., Маркова Г.Б. Ортопедическое лечение пациентов при полном отсутствии зубов - под ред. проф. Т.И. Ибрагимова. Лекции по ортопедической стоматологии: учебное пособие - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. - 208 с.
13. Краткое руководство по военной ортопедической стоматологии. Ищенко П.В., Клемин В.А., Камалов Р.Х.,-Медицинское информационное агентство.- 2011.- 192с.
14. Оклюзия и клиническая практика / Под ред. И. Клиниберга, Р.Джагера. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200 с.
15. Хеннинг Вульфес. Современные технологии протезирования. – International school BEGO Germany, 2006. – 280 с.
16. Коротких Н.Г., Ходоровский М.А., Петров Б.В. Использование межчелюстной внутрикостной фиксации для иммобилизации челюстей после реконструкции гемимандибулярных дефектов //Рос. Стоматологический журнал, 2007.-№2.-С. 41-42.
17. Варава Г.М., Стрелковський К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. – К., 1992.
18. Harrison James. Prothero. Prosthetic Dentistry // University of Michigan Library, – 2009. – 376 pages.

19.3. Інформаційні ресурси

1. Офіційна сторінка кафедри ортопедичної стоматології на сервері дистанційного навчання БДМУ <http://moodle.bsmu.edu.ua/course/view.php?id=311>
2. Освітній портал Дніпропетровської державної медичної академії МОЗ України

<http://www.dsma.dp.ua>

3. Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця <http://eduport.nmu.edu.ua/>
4. Перший Український стоматологічний сервер www.ukrdental.com
5. Журнал «ДентАрт» www.dentart.org
6. Інформаційний ресурс про стоматологію в Україні www.dent.org.ua
7. MedWedi.ru – портал безкоштовної медичної літератури
8. Dic.academic.ru – словники і енциклопедії
9. Mediclab (medical information portal)
10. <http://www.Swissimplant.ru/glossary.php>
11. www.wikident.ru/index.php
12. www.eurolab.ua/encyclopedia
13. <http://meduniver.com/>
14. <https://medical-diss.com.cutestat.com/>
15. https://www.studmed.ru/skorikova-la-volkov-va-bazhenova-np-lapina-nv-erichev-iv-propedevtika-stomatologicheskikh-zabolevaniy_e53d2c2f127.html
16. <http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika>
17. http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/terapevticheskaja/8.
18. <http://www.stomatkniga.ru/index.php?start=48>.
19. http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html.
20. <http://www.mosdental.ru/Pages/Page28.1.html>.

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри ортопедичної стоматології, доктор медичних наук, професор
2. Белікова Наталія Іванівна – асистент, кандидат медичних наук
3. Рощук Олександра Ігорівна – асистент, кандидат медичних наук

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент “25” I.V. Геруш
2020 р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«Ортопедична стоматологія в тому числі імплантологія»**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 221 Стоматологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

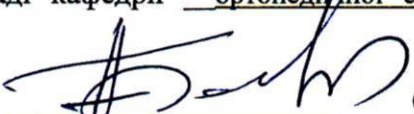
Курс навчання 5

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра ортопедичної стоматології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри ортопедичної стоматології „17”
червня 2020 року (протокол № 21).

Завідувач кафедри

(підпис) О.Б. Беліков

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
„24” червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(підпис) Н.Б. Кузняк

Чернівці– 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	ортопедичної стоматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, belikov@bsmu.edu.ua ; Левандовський Роман Адамович – доцент кафедри, доктор медичних наук, доцент levandovskij@bsmu.edu.ua Белікова Наталія Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, belikova@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ortopedichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	http://ortstom.bsmu.edu.ua/
E-mail	dantist@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марко Вовчка, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 52-98-69

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Лекції	40
Практичні заняття	90
Самостійна робота	20
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Ортопедична стоматологія – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти в клініці певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів, частковою та повною відсутністю зубів на нижній та верхній щелепі, травмами, уродженими та набутими дефектами щелепно-лицевої ділянки, різними патологічними станами (надмірне стирання твердих тканин зубів, вторинні деформації зубних рядів, захворювання скронево-нижньощелепного суглоба, захворювання тканин пародонта, протезування з опорою на імплантатах). Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю. Студенти знайомляться з організацією та роботою ортопедичного відділення, оформленням відповідної документації. Робоча програма розрахована також на студентів з нормативним терміном навчання.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

42 Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контрольів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

43 Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

44 Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

45 Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	терапевтична стоматологія
гістологія, ембріологія та цитологія	ортодонтія
медична біологія	хірургічна стоматологія
медична та біологічна хімія	імплантологія
мікробіологія з основами імунології	менеджмент і маркетинг в стоматології
пропедевтика ортопедичної стоматології	військова ортопедична стоматологія
матеріалознавство в стоматології	медицина катастроф

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія, в тому числі імплантологія» - оволодіння методиками виконання певних стоматологічних маніпуляцій, на основі ОПП підготовки лікаря - стоматолога, які використовуються при лікуванні стоматологічних пацієнтів з подальшим їх застосуванням в клініці ортопедичної стоматології та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортопедичної стоматології.

6.2. Завдання: закладання основи вивчення студентами теоретичних знань, опанування практичними навичками та вміннями з ортопедичної стоматології, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та стоматологією дитячого віку та формування умінь застосовувати знання та навички у професійній діяльності; формування майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, закладання основи здорового способу життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності; оформлення звітної документації ортопеда-стоматолога.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1.інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність доадаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

СК 1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК 2.Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 3.Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз,невідкладні стани.

СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план,види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК 7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини

та щелепно-лищевої області.

СК 10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.

СК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.

СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

СК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

81. Знати: етіологію, патогенез, клінічну картину, диф. діагностику основних стоматологічних захворювань, рефлекси жувальної системи і механізми їх перебудови, мати уявлення про функціональну жувальну ланку, методи обстеження – оклюдограма, Т-скан, пародонтограма, ЕМГ, рентгенодіагностика, КТ, МРТ тощо, методи знеболення при препаруванні зубів, види ретракції ясен, послідовність та особливості препарування зуба під коронку (штамповану, суцільнолітву металеву, керамічну, металокерамічну), послідовність та особливості препарування зубів під різні види вкладок, послідовність та особливості препарування зубів під вініри, послідовність та особливості препарування кукси зубів під штифтові конструкції, методи і етапи визначення та фіксації центрального співвідношення щелеп при 1, 2, 3, 4 групах дефектів, принципи постановки штучних зубів в часткових і повних знімних протезах, методи паралелометрії, принципи роботи з артикулятором, послідовність корекції часткового та повного знімного протеза, мати уявлення про атипове протезування, види стабілізації рухомих зубів; шинуючі конструкції лікувальних апаратів, що застосовуються при пародонтиті, мати уявлення про типи стоматологічної імплантації, мати уявлення про складові частини імплантатів: тіло імплантата, заживляючі гвинти, формувачі ясен, абатменти, тимчасові абатменти, лабораторні аналоги імплантатів, трансфери, показання та загальні і місцеві протипоказання до стоматологічної імплантації; мати уявлення про основні методи діагностики при імплантаційному втручанні; мати уявлення про основні принципи планування кількості імплантатів та їх розташування при частковій та повній адентії. мати уявлення про хірургічний протокол одноетапної імплантації, двоетапної імплантації, безпосередньої імплантації; мати уявлення про етапи виготовлення оклюзійно- хірургічного шаблону при повній та при частинній адентії. мати уявлення про основні види протезування на імплантатах; переваги та недоліки відбиткових матеріалів, які застосовуються в процесі імплантаційного лікування; мати уявлення про клініко-лабораторні етапи виготовлення незнімних, знімних та умовно-знімних конструкцій на імплантатах, мати уявлення про особливості професійної та особистої гігієни при використанні дентальних імплантатів; критерії ефективності стоматологічної імплантації; ускладнення, які можуть виникнути у віддалені терміни після імплантації.

82. Уміти:

- встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
- запропонувати план ортопедичного лікування.
- обґрунтувати необхідність спеціальної (терапевтичної, ортопедичної, хірургічної, ортодонтичної) підготовки порожнини рота до протезування;
- обґрунтувати вибір конструкції мостоподібного протеза.
- обґрунтувати вибір конструкції часткового знімного пластинкового протеза.
- обґрунтувати межі часткових та повних знімних пластинкових протезів.
- трактувати поняття травматичний синдром, травматична оклюзія.
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики патологічного стирання твердих тканин зубів.
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації, профілактики вторинних зубощелепних деформацій;
- інтерпретувати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів досліджень СНЩС;

- проводити профілактику захворювань (дисфункцій) СНЩС.
- проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп.
- проводити диференціальну діагностику між переломами щелеп різної локалізації.
- проводити клінічне обстеження пацієнтів з посттравматичними ускладненнями.

8.3. Демонструвати:

ПРН 1 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2)

ПРН 2 Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 3 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4 Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1)

ПРН 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7 Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 9 Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

Демонструвати на пацієнтах виконання стоматологічних маніпуляцій:

- вміти встановити попередній та остаточний діагноз на підставі даних обстеження (клінічних і лабораторних).
- вміти запропонувати план ортопедичного лікування.
- вміти вибрати план підготовки ротової порожнини пацієнта до протезування.
- виконувати вибіркове зішліфування зубів.
- вміти складати одонтопародонтограму пацієнтів з патологією пародонту;
- вміти виготовити тимчасові шинуючі конструкції із застосуванням сучасних технологій.

- вміти проводити препарування зуба під коронку (штамповану, суцільнолітиту металеву, керамічну, металокерамічну).
- вміти проводити препарування зуба під різні види вкладок.
- вміти проводити препарування зуба під вініри.
- вміти проводити препарування кукси зубів та підготовку кореня під штифтові конструкції.
- отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами (силіконовими, альгінатними);
- вміти перевірити конструкції штучних коронок.
- вміти перевірити конструкцію мостоподібного протеза.
- вміти провести фіксацію коронок та мостоподібних протезів
- вміти провести зняття коронок.
- отримання функціональних відбитків.
- вміти визначити центральне співвідношення щелеп при різних групах дефектів за допомогою воскових шаблонів з прикусними валиками.
- вміти перевірити конструкцію часткового та повного знімного протеза.
- вміти перевірити каркас бюгельного протеза.
- вміти отримати відбитки способом «відкритої ложки», «закритої ложки»;
- вміти виготовити оклюзійно-хірургічний шаблон при повній та при частковій адентії.
- накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів при переломах щелеп.
- вміти надавати ортопедичну допомогу пацієнтам з посттравматичними ускладненнями (тугорухомість відламків, контрактура, несправжній суглоб, фрагменти, що неправильно зрослися).
- вміти надати ортопедичну допомогу хворим після оперативних втручань у щелепно-лицевій ділянці (резекційні протези).

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150 академічних годин, або 5,0 кредитів ЄКТС.**

Програма навчальної дисципліни структурована у модулі:

МОДУЛЬ:5 Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату

Змістовий модуль 15. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології.

Протезування дефектів зубів та зубних рядів незнімними протезами.

Тема 1. Діагностичний процес в ортопедичній стоматології. Диференціальна діагностика.

План обстеження і лікування. Функціональні методи дослідження жувального апарату.

Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та завдання ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення. Показання та об'єм хірургічної підготовки порожнини рота до протезування. Показання до терапевтичної підготовки опорних зубів. Ортодонтичні методи підготовки порожнини рота до протезування. Обстеження пацієнтів в кабінеті функціональної діагностики. Оклюзіографія. Обстеження мускулатури щелепно-лицевої ділянки. Дослідження скронево-нижньощелепного суглоба. Аксіографія. Спеціальні (додаткові) методи обстеження: рентгенографія (внутрішньо- та позаротова, томографія, панорамна рентгенографія, рентгенвізіографія.). Вивчення діагностичних моделей. Гальванометрія. Мاستикаціографія. Електроміографія. Реографія. Термоодонтодіагностика. Електроодонтодіагностика. Гнатодинамометрія. Методи визначення ефективності жування (статичний за Агаповим; функціональні (жувальна проба за І.С.Рубіновим). Дослідження оклюзійних контактів.

Тема 2. Відновлення функціональної оклюзії при різних видах протезування. Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Оклюзійні концепції. Функціональні фактори оклюзії. Трактовка діаграми Пассет. Оклюзійний компас та принцип його роботи. Показання, послідовність та методи вибіркового зі шліфування зубів. Види супраконтактів. Супраконтакти на робочій та балансуєчій стороні. Значення вибіркового пришліфування для

профілактики функціонального перенавантаження зубів.

Тема 3. Показання, клінічні та лабораторні етапи виготовлення естетичних реставрацій з використанням металокерамічних конструкцій та безметалевих технологій. Помилки та ускладнення. Показання та протипоказання до виготовлення металокерамічних конструкцій. Послідовність та правила препарування зубів. Вибір інструментарію. Форми уступів. Вибір методу ретракції ясенного краю (механічний, хімічний, хірургічний та комбінований), в залежності від клінічної ситуації. Технологія отримання точного відбитку. Вибір відбиткових мас. Фіксації центральної оклюзії за допомогою міжоклюзійних відбитків. Припасування та фіксація металокерамічних коронок. Вибір цементу для постійної фіксації. Класифікація сплавів металів, благородні та неблагородні метали, їх переваги та недоліки, клінічне значення. Значення коефіцієнта термічного розширення при виборі керамічних мас. З'єднання керамічної маси з металом за допомогою механічної ретенції, хімічної взаємодії та напруження стиснення. Методи підготовки поверхні металевого каркасу (шліфування поверхні, нагрівання при неповному вакуумі, протравлювання кислотою, нагрівання в повітрі). Етапи шарового нанесення керамічних мас, процес їх спікання. Оцінка готової металокерамічної конструкції. Можливі помилки та ускладнення на різних етапах виготовлення, шляхи їх попередження та методи усунення. Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича). Показання до виготовлення вінірів. Вимоги. Порівняльна характеристика вінірів виготовлених за різними технологіями. Загальні принципи препарування зубів під вініри. Препарування зубів під вініри при різних клінічних ситуаціях. Клінічні і лабораторні етапи протезування вінірами. Технологія виготовлення вінірів CAD/CAM. Методи виготовлення реставрацій з використанням безметалевих технологій. Показання та протипоказання до заміщення дефектів твердих тканин, керамічними вкладками, коронками, технологія їх виготовлення. Технологія виготовлення реставрацій CAD/CAM. Метод на вогнетривких моделях. Технологія виготовлення CAD/CAM, на вогнетривких моделях, прес-кераміка, ливарна прес-кераміка. Фіксація (адгезивна техніка фіксації на композитні цементами).

Тема 4. Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками, куксовими та штифтовими конструкціями. Клініко-лабораторні етапи виготовлення. Класифікація дефектів зубів (Куриленко, Black). Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба (Мілікевича). Загальні принципи формування порожнин для вкладок. Формування порожнин I, II, III, IV, V класу за Black. Конструкції вкладок (inlay, onlay, overlay, pinlay). Клінічні і лабораторні етапи протезування вкладками. Технологія виготовлення вкладок CAD/CAM. Метод на вогнетривких моделях. Гальванопластика. Показання до застосування штифтових конструкцій. Конструктивні елементи штифтових зубних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення штифтових зубів різних конструкцій. Литі та розбірні литі куксові вкладки: технологія виготовлення та показання до застосування. Стандартні (анкерні) штифти їх класифікація, показання до застосування. Скловолоконні та вуглецеві стандартні штифти: показання та технологія застосування.

Тема 5. Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Біомеханіка мостоподібних протезів. Клінічні та технологічні особливості при плануванні мостоподібних протезів з різних матеріалів. Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями (мостоподібними конструкціями). Біомеханіка мостоподібних протезів. Вимоги та вибір опорних зубів під незнімні мостоподібні конструкції. Підготовка опорних зубів для виготовлення мостоподібних протезів. Тимчасові ортопедичні протези. Конструкції мостоподібних протезів. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів, металокерамічних мостоподібних протезів, адгезивних. Помилки та можливі ускладнення незнімного протезування.

Тема 6. Тимчасові незнімні реставрації. Показання, методи виготовлення. Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій. Тимчасове протезування, показання та методика проведення. Показання до виготовлення тимчасових коронок. Вимоги до тимчасових коронок. Порівняльна характеристика різних методів виготовлення тимчасових коронок. Клініко-лабораторні етапи виготовлення тимчасових

коронок. Види препарування зубів під штучні коронки. Вплив препарування зубів на структуру та функції зуба. Можливі ускладнення препарування та способи їх запобігання.

Парадентологічні аспекти препарування зубів. Критерії здорового стану ясен, Методика проведення під'ясенного препарування. Способи ретракції ясен. Розташування країв коронок залежності від виду штучної коронки. Проблема крайового прилягання штучних коронок.

Фактори, які впливають на якість фіксації незнімної конструкції. Фіксація провізорних конструкцій різними видами фіксуючих цементів. Технологія виготовлення тимчасових конструкцій прямим, непрямим та комбінованим методами, CAD/CAM.

Змістовий модуль 16. Обстеження та ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату.

Тема 7. Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубного ряду бюгельними протезами з різними елементами фіксації, замкові кріплення. Особливості конструювання, ускладнення. Показання та протипоказання до виготовлення різних конструкцій часткових знімних протезів (пластинкових, бюгельних, комбінованих). Біомеханіка функціонування часткового знімного протеза. Розподіл жувального навантаження при ортопедичному лікуванні знімними протезами з різними системами фіксації (гнутий утримуючий кламер, опорно-утримуючий литий кламер, телескопічні коронки, замкові кріплення). Перерозподіл жувального навантаження при кінцевих і включених дефектах зубних рядів. Конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів та способи їх фіксації. Вибір опорних елементів при плануванні конструкції часткового знімного протезу, підготовка опорних зубів, визначення меж протеза. Етапи виготовлення часткового знімного протезу. Планування каркаса бюгельного протеза. Паралелометрія – мета та завдання. Способи проведення паралелометрії. Типи паралелометрів. Технологія виготовлення литого каркаса бюгельного протеза на вогнетривкій моделі. Фрезерування, Типи замкових кріплень. Каркас бюгельного протеза. Непрямі фіксатори. Базиси бюгельних протезів. Матеріали та технологічні особливості виготовлення часткових знімних протезів. Особливості отримання відбитків, виготовлення робочої моделі та реєстрація центральної оклюзії. Припасування та накладання часткових знімних протезів. Помилки та ускладнення при відновленні дефектів зубних рядів частковими знімними протезами.

Тема 8. Завдання та планування ортопедичних втручань в комплексному лікуванні та профілактиці захворювань тканин пародонта. Шини та шини-протези, класифікація. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних та знімних шин. Переваги та недоліки способів шинування. Імедіат- протези. Анатомо-фізіологічна характеристика жувального апарату при захворюваннях тканин пародонта. Класифікація захворювань тканини пародонта (1999). Обстеження хворого на пародонтит та пародонтоз. Значення рентгенологічного обстеження при встановленні остаточного діагнозу. Аналіз функціонального стану зубощелепного апарату при пародонтиті і пародонтозі. Показання до видалення рухомих зубів. Одонтопародонтограма Курляндського: поняття про функціональну патологію; резервна та залишкова потужність пародонта. Види стабілізації зубних рядів. Біомеханічні основи шинування зубів. Завдання ортопедичних втручань в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта. Попередня підготовка зубних рядів перед протезуванням. Травматична оклюзія. Морфологічні та функціональні зміни в зубощелепному апараті при наявності травматичної оклюзії. Діагностика травматичної оклюзії. Клінічні ознаки травматичної оклюзії. Етіологія, клініка та лікування прямого травматичного вузла.

Етіологія, клініка та лікування відображеного травматичного вузла. Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Показання, послідовність та методи вибіркового пришліфування зубів. Види супраконтактів. Супраконтакти на робочій та балансуєчій стороні. Значення вибіркового пришліфування для профілактики функціонального перенавантаження зубів. Тимчасове шинування. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування локалізованого пародонтиту. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів в комплексному лікуванні локалізованого пародонтиту. Етіологія, діагностика, клініка та ортопедичні методи лікування генералізованого пародонтиту та і пародонтозу. Знімні та незнімні конструкції зубних протезів. Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних суцільнолитих шин та шин-протезів.

Безпосереднє протезування. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення та використання імедіат-протезів. Помилки та ускладнення при лікуванні хворих на пародонтит і пародонтоз. Прогноз лікування.

Тема 9. Етіологія та патогенез зубощелепних деформацій. Діагностика та клінічні форми. Складення плану лікування. Профілактика. Часткова відсутність зубів яка ускладнена деформацією зубних рядів; морфологічні та функціональні зміни зубощелепного апарату. Механізми утворення зубощелепних деформацій. Морфологічні зміни зубних та навколо зубних тканинах при зубощелепних деформаціях. Клінічні форми деформацій, які виникли внаслідок часткової відсутності зубів. Підготовка зубощелепної системи до протезування при наявності зубощелепних деформацій (протетична, хірургічна, ортодонтична). Показання і обґрунтування до видалення окремих зубів.

Тема 10. Надмірне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клінічні форми. Ортопедичні методи лікування та профілактики. Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів. Морфологічні особливості та мікроелементний склад емалі і дентину зубів людини в нормі і при їх патологічному стиранні. Клінічні прояви стирання зубів. Класифікації патологічного стирання зубів (Грозовського, Курляндського, Гаврилова, Бушана). Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень. Діагностика патологічного стирання твердих тканин зубів. Ускладнення при патологічному стиранні зубів, яке супроводжується зниженням міжальвеолярної висоти та дисфункцією СНЩС. Ортопедичне лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм та ускладнень. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів I ступеня. Лікування патологічного стирання твердих тканин зубів II – III ступеня.

Тема 11. Етіологія, патогенез, клініка захворювань СНЩС. Складення плану лікування. Ортопедичні методи лікування дисфункції СНЩС. Етіологія та патогенез дисфункцій СНЩС. Провідні клінічні симптоми та синдроми при дисфункціях СНЩС (оклюзійно- артикуляційний синдром, нервово-м'язовий синдром, звичний підвивих, вивих, стійке функціональне зміщення нижньої щелепи, прикус, що знижується). Типи зміщення суглобових голівок (гіпермобільність, вивих, підвивих). Типи зміщення суглобового диска (підвивих, вивих, випадіння). Клінічні ознаки дисфункційних станів. Індекс дисфункції Helkimo. Дані клінічних та спеціальних (додаткових) методів при різних клінічних варіантах перебігу та ускладнення. Внутрішньосиндромна диференціальна діагностика. Попередній діагноз. Тактика ведення хворого з дисфункціями СНЩС. Методи ортопедичного лікування. Капи, їх класифікація, показання до застосування. Профілактика дисфункцій СНЩС.

Тема 12. Захист історії хвороби. Навчитися клініко-лабораторним методам обстеження стоматологічних ортопедичних хворих, спрямовувати діагностичний процес і на підставі отриманих даних формулювати діагноз в клініці ортопедичної стоматології. Визначати раціональну конструкцію протезу, складати план лікування з метою відновлення цілісності зубних рядів та усунення інших морфологічних порушень щелепно-лицевої ділянки, нормалізації функцій органів щелепно-лицевої системи, м'язів ротової та навколоротової ділянки, відновлення норм естетики обличчя, профілактики можливих ускладнень, деформацій та захворювань щелепно-лицевої системи, соціально-медичної реабілітації стоматологічних хворих.

Змістовий модуль 17. Імплантація

Тема 13. Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування. Складові частини імплантанту. Методи з'єднання абатмента з імплантантом. Абатменти, види, показання до застосування. Конструкції стоматологічних імплантатів. Конструкції абатментів. Амортизатори. Типорозміри імплантатів. Обладнання та інструментальне забезпечення. Обладнання. Інструментальне забезпечення зуботехнічної лабораторії. Вид адентії. Спосіб протезування. Об'єм кістки. Тип архітекτονіки кістки. Розробка плану лікування. Тимчасове та перехідне протезування. Біомеханіка протезування на імплантатах. Поняття інтеграції, її види. Функціональний анкілоз. Планування конструкції зубного протеза.

Тема 14. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантанти. Знімні та умовно-знімні протези з опорою на імплантати. Незнімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови

для незнімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Техніка зняття відбитку методом закритої ложки. Непрямий метод переносу трансфера. Техніка зняття відбитку методом відкритої ложки. Прямий метод переносу трансфера. Методи отримання відбитку. Відбиток з відпрепарованого абатменту, відбиток на рівні імплантата та на рівні абатменту. Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах. Умовно-знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для умовно-знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко-лабораторних етапів. Особливості зняття відбитків. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки». Методи моделювання каркасів умовно- знімних конструкцій. Переваги та недоліки умовно-знімних конструкцій. Знімне протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Показання та необхідні умови для знімного протезування з використанням стоматологічних імплантатів. Особливості клініко- лабораторних етапів. Переваги та недоліки знімних конструкцій. Помилки та ускладнення стоматологічної імплантації на ортопедичному етапі лікування хворих та після лікування. Причини та профілактика. Комплекс гігієнічних заходів при протезуванні на імплантатах.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 5 Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату					
<i>Змістовий модуль 15. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Протезування дефектів зубів та зубних рядів незнімними протезами</i>					
1. Діагностичний процес в ортопедичній стоматології. Диференціальна діагностика. План обстеження і лікування. Функціональні методи дослідження жувального апарату.		2	6	1	
2. Відновлення функціональної оклюзії при різних видах протезування.		4	6	1	
3. Показання, клінічні та лабораторні етапи виготовлення естетичних реставрацій з використанням металокерамічних конструкцій та безметалевих технологій. Помилки та ускладнення.		4	6	1	
4. Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками, куксовими та штифтовими конструкціями. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.		2	6	1	
5. Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Біомеханіка мостоподібних протезів. Клінічні та технологічні обмеження при		2	6	1	

плануванні мостоподібних протезів з різних матеріалів.					
6.Тимчасові незнімні реставрації. Показання, методи виготовлення. Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій.		2	6	1	
Разом за змістовим модулем №1	58	16	36	6	
<i>Змістовий модуль 16. Обстеження та ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату.</i>					
7. Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубного ряду бюгельними протезами з замковим кріпленням. Особливості конструювання, ускладнення.		2	6	1	
8. Завдання та планування ортопедичних втручань в комплексному лікуванні та профілактиці захворювань тканин пародонта. Шини та шини-протези, класифікація. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних та знімних шин. Переваги та недоліки способів шинування. Імедіат- протези.		6	6	1	
9. Етіологія та патогенез зубощелепних деформацій. Діагностика та клінічні форми. Складення плану лікування. Профілактика.		2	6	1	
10. Надмірне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клінічні форми. Ортопедичні методи лікування та профілактики.		4	6	1	
11. Етіологія, патогенез, клініка захворювань СНЩС. Складання плану лікування. Ортопедичні методи лікування дисфункції СНЩС.		4	6	1	
12. Захист історії хвороби			6	4	
Разом за змістовим модулем №2	63	18	36	9	
<i>Змістовий модуль 17. Імплантація</i>					
13. Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування. Складові частини імплантанту. Абатменти, види, показання до застосування. Методи з'єднання абатмента з імплантантом.		2	6	2	
14. Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантати. Знімні та умовно-знімні протези з опорою на імплантати.		4	6	2	
Разом за змістовим модулем № 3	22	6	12	4	

15. Підсумковий модульний контроль:			6		
Кредитів ECTS – 5,0					
Всього годин за модуль 5	150	40	90	20	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1.	Сучасний діагностичний процес в ортопедичній стоматології. Особливості діагностики пацієнтів з патологією зубощелепного апарату. Медико-екологічні аспекти діагностики.	2
2.	Оклюзія. Види оклюзії. Фактори оклюзії. Клінічне значення відновлення індивідуальної оклюзії, засоби та етапи її досягнення.	2
3.	Вкладки. Штифтові конструкції. Особливості клініко-лабораторних етапів виготовлення. Сучасні методи прямої і непрямой реставрації при зруйнованості коронки зуба.	2
4.	Принципи безметалевої кераміки. Показання та протипоказання. Клінічні особливості використання та технологічні особливості виготовлення.	2
5.	Запально-дистрофічні та дистрофічні захворювання тканин пародонта. Клініка. Класифікації. Методи обстеження, діагностика. Взаємодія з іншими дисциплінами. Види стабілізації рухомих зубів. Тимчасове шинування.	2
6.	Постійне шинування при захворюваннях тканин пародонта. Класифікація шин та шин-протезів. Конструкції незнімних та знімних шин.	2
7.	Особливості протезування хворих з дефектами зубного ряду при пародонтозі і пародонтитах. Безпосереднє протезування. Методики, особливості проведення.	2
8.	Патологічне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клінічні форми. Ортопедичне лікування. Принципи комплексного обстеження та лікування зубощелепних деформацій. Механізми виникнення. Клінічні форми. Методи лікування.	2
9.	Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу. Класифікації. Етіологія. Клініка та діагностика. Методи діагностики. Ортопедичне втручання в комплексному лікуванні захворювань скронево-нижньощелепного суглобу. Вибіркове зашлифовування зубів, види кап та роз'єднуючих конструкцій протезів.	2
10.	Зубне протезування на імплантатах. Показання та протипоказання. Види імплантації та супраструктури. Види конструкцій імплантів.	2
11.	Протокол одноетапної імплантації. Протокол двоетапної імплантації. Протокол безпосередньої імплантації. Протокол безпосереднього навантаження. Імплантація при несприятливих анатомічних умовах	2
12.	Критерії успішності імплантації. Помилки та ускладнення при проведенні дентальної імплантації.	2
13.	Патологічні впливи матеріалів, які застосовуються в ортопедичній стоматології. Диференційна діагностика, лікування та профілактика	2
14.	Функціональні відбитки їх класифікація. Індивідуальні ложки та методи отримання функціональних відбитків. Фіксація та стабілізація протезів.	2
15.	Визначення центральної оклюзії. Методи та техніка виконання.	2
16.	Постановка штучних зубів при повній втраті зубів. Перевірка постановки зубів. Можливі помилки. Способи усунення.	2

17.	Корекція та накладання повних знімних протезів. Відновлення функції жування та механізм звикання до протезів. Ускладнення при виготовленні та користуванні повними знімними протезами, їх усунення, лікування.	2
18.	Щелепно-лицеве протезування хворих з ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки. Формуючі та ектопротези. Особливості ортопедичного лікування.	2
19.	Дефекти твердого і м'якого піднебіння. Етіологія, клініка, особливості ортопедичного лікування.	2
20.	Дефекти верхньої та нижньої щелеп. Принципи виготовлення резекційних протезів.	2
	Всього годин	40

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
	Модуль 5 «Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату»	
	<i>Змістовий модуль 15. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Протезування дефектів зубів та зубних рядів незнімними протезами</i>	
1	Діагностичний процес в ортопедичній стоматології. Диференціальна діагностика. План обстеження і лікування. Функціональні методи дослідження жувального апарату.	6
2	Відновлення функціональної оклюзії при різних видах протезування.	6
3	Показання, клінічні та лабораторні етапи виготовлення естетичних реставрацій з використанням металокерамічних конструкцій та безметалевих технологій. Помилки та ускладнення.	6
4	Заміщення дефектів твердих тканин зубів вкладками, куковими та штифтовими конструкціями. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.	6
5	Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Біомеханіка мостоподібних протезів. Клінічні та технологічні обмеження при плануванні мостоподібних протезів з різних матеріалів.	6
6	Тимчасові незнімні реставрації. Показання, методи виготовлення. Захист вітальних зубів при виготовленні незнімних ортопедичних конструкцій.	6
	<i>Змістовий модуль 16. Обстеження та ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату.</i>	
7	Показання та протипоказання до заміщення дефектів зубного ряду бюгельними протезами з замковим кріпленням. Особливості конструювання, ускладнення.	6
8	Завдання та планування ортопедичних втручань в комплексному лікуванні та профілактиці захворювань тканин пародонта. Шини та шини-протези, класифікація. Показання, клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних та знімних шин. Переваги та недоліки способів шинування. Імдіат- протези.	6
9	Етіологія та патогенез зубощелепних деформацій. Діагностика та клінічні форми. Складення плану лікування. Профілактика.	6
10	Надмірне стирання твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клінічні форми. Ортопедичні методи лікування та профілактики.	6
11	Етіологія, патогенез, клініка захворювань СНЩС. Складання плану лікування. Ортопедичні методи лікування дисфункції СНЩС.	6
12	Захист історії хвороби	6

Змістовий модуль 17. Імплантація		
13	Імплантація, показання, обстеження пацієнта. Планування. Складові частини імплантанту. Методи з'єднання абатмента з імплантантом. Абатменти, види, показання до застосування.	6
14	Клініко-технологічні етапи виготовлення незнімних протезів з опорою на імплантанти. Знімні та умовно-знімні протези з опорою на імплантати	6
15	Підсумковий модульний контроль	6
	Теоретична частина	2
	Практична частина	4
	РАЗОМ	90

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№з/п	Тема	Кількість годин
	Модуль 5. Ортопедичні методи лікування захворювань зубощелепного апарату.	
1	Підготовка до практичних занять (Теоретична підготовка, опрацювання практичних навичок. Реферати, задачі, малюнки, схеми).	2
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Організаційне правове забезпечення надання стоматологічної допомоги. Юридична відповідальність в стоматології. Складання прибутково-розхідного кошторису.	2
	2. Невідкладні стани в клініці ортопедичної стоматології.	2
	3. Порівняльна характеристика незнімних і знімних шин при пародонтиті.	2
3	Індивідуальна самостійна робота. Вивчення технологічних процесів виготовлення протезів. Робота з моделями. Написання академічної історії хвороби.	2 4
4	Робота над тестовими завданнями (паперові носії, комп'ютер)	2
5.	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	2
	Разом	20

14. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (ІДРС)

1. Написання рефератів з розділів «Атипове протезування», «Методи ортопедичного лікування захворювань тканин пародонта», «Сучасні методи дослідження в клініці ортопедичної стоматології».
2. Підготовка мультимедійних презентацій з розділів «Атипове протезування», «Методи ортопедичного лікування захворювань тканин пародонта», «Імплантологія».
3. Альбоми з малюнками з розділів «Атипове протезування», «Методи ортопедичного лікування захворювань тканин пародонта», «Імплантологія», «Незнімне протезування», «Бюгельне протезування».
4. Участь у наукових студентських конференціях.
5. Участь у фахових студентських олімпіадах з дисципліни.
6. Таблиця – Будова скронево-нижньощелепного суглоба.
7. Послідовність обстеження хворих із захворюваннями скронево-нижньощелепного суглоба.

8. Класифікація захворювань скронево-нижньощелепного суглоба.
9. Незнімні і знімні апарати при лікуванні захворювань скронево-нижньощелепного суглоба.
10. Реставрації з опорною на імплантат при кінцевих дефектах
11. Незнімна реставрація з опорою на імплантати на беззубу щелепу
12. Біомеханіка реставрації з опорою на імплантати.
13. Таблиця - Фактори, які впливають на ефективність та довготривалість реставрації.
14. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки».
15. Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Послідовність обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Амбулаторна картка ортопедичного хворого. Значення її як юридичного та науково-медичного документу.
2. Функціональна топографія зубощелепної системи при повній втраті зубів.
3. Обґрунтування меж повних знімних пластинкових протезів
4. Основи артикуляції. Оклюзія і артикуляція в ортопедичній стоматології.
5. Біомеханіка рухів нижньої щелепи.
6. Класифікація апаратів, що відтворюють рухи нижньої щелепи (артикулятори, оклюдатори). Принципи роботи.
7. Порівняльна оцінка різних методів визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів (за ЦІТО, за Г.І.Сидоренко, за Шиловой-Мірошніченко).
8. Основні орієнтири для постановки штучних зубів при частковій та повній втраті зубів. Правила підбору штучних зубів.
9. Правила постановки штучних зубів (за Гізі, Васильєвим, Коником).
10. Особливості постановки штучних зубів по сферичній поверхні, по індивідуально сформованим оклюзійним кривим.
11. Функціональні відбитки, поняття, класифікація, методика отримання в залежності від умов протезного ложа.
12. Фіксація та стабілізація протезів. Класифікація методів фіксації за Баяновим. Фактори, які забезпечують фіксацію та стабілізацію часткових та повних знімних пластинкових протезів.
13. Перевірка конструкції повних знімних протезів, правильності визначення центральної оклюзії та постановки зубів.
14. Перевірка правильності визначення центральної оклюзії. Можливі помилки, способи усунення.
15. Перевірка правильності побудови протетичної площини та визначення меж протезу.
16. Корекція та накладання пластинкових протезів. Оцінка їх якості.
17. Механізм звикання до зубних протезів (В.Ю. Курляндський, І.С. Рубінов, Г.Б. Шилова). Безпосереднє протезування.
18. Основні матеріали для знімного протезування (пластмаси, керамічні маси), їх характеристика.
19. Сучасна уява про етіологію та патогенез захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.
20. Класифікації захворювань пародонта.
21. Основні та допоміжні методи діагностики захворювань пародонта.
22. Функціональні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта.
23. Одонтопародонтограма В.І.Курляндського.
24. Поняття про функціональну патологію. Травматична оклюзія.
25. Прямий та відображений травматичний вузол. Клініка та лікування.

26. Біомеханічні основи шинування зубів.
27. Показання та терміни тимчасового шинування. Види тимчасових шин. Методи виготовлення.
28. Показання до включення зубів у незнімні шини. Види незнімних шин.
29. Показання до виготовлення знімних шин. Види знімних шин.
30. Порівняльна характеристика незнімних та знімних шин при захворюваннях пародонта.
31. Показання до виготовлення шин-протезів. Безпосереднє протезування.
32. Зміни, що виникають в зубощелепній системі при частковій втраті зубів.
33. Рефлекси жувальної системи.
34. Поняття про атипове протезування.
35. Жувальна ланка. Склад кожного аналізатора.
36. Види спеціальної підготовки ротової порожнини до ортопедичного лікування.
37. Механізм перебудови жувальних рефлексів.
38. Етіологія і патогенез патологічного стирання твердих тканин зубів.
39. Діагностика патологічного стирання зубів та його ускладнень.
40. Зниження міжальвеолярної висоти, як ускладнення патологічного стирання зубів. Симптомокомплекс Костена.
41. Методи ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів при локалізованій формі.
42. Методи відновлення міжальвеолярної висоти при генералізованій формі патологічного стирання твердих тканин зубів.
43. Особливості ортопедичного лікування патологічного стирання твердих тканин зубів в залежності від клінічних форм і ускладнень.
44. Етіологія вторинних деформацій зубних рядів.
45. Клінічні прояви вторинних деформацій зубних рядів.
46. Класифікації вторинних деформацій зубних рядів.
47. 16 Дослідження оклюзійно-артикуляційних співвідношень. Оклюзограма.
48. Методи лікування вторинних деформацій зубних рядів.
49. Етіологія та патогенез функціональних порушень СНЩС.
50. Клініка та диференційна діагностика артрозів.
51. Клініка та диференційна діагностика дисфункційних станів.
52. Клініка та диференційна діагностика вивихів та підвивихів.
53. Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями СНЩС.
54. Ортопедичні методи лікування захворювань СНЩС.
55. Імплантація. Показання та протипоказання для проведення імплантації. Види імплантатів. Показання до застосування.
56. Одноетапна імплантація. Показання до проведення. Методика оперативного втручання.
57. Двоетапна імплантація. Показання до проведення. Методика оперативного втручання.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Отримати повний анатомічний відбиток з верхньої щелепи з зубами альгінатною масою для виготовлення діагностичної моделі.
2. Отримати повний анатомічний відбиток з нижньої щелепи з зубами альгінатною масою для виготовлення діагностичної моделі.
3. Відлити діагностичну модель
4. Вивчити діагностичні моделі в артикуляторі.
5. Вивчити діагностичні моделі, поставити діагноз.
6. Вивчити діагностичні моделі, поставити діагноз та скласти план лікування.
7. Вивчити діагностичні моделі в паралелометрі.
8. Визначте ознаки прикусу, що знижується.
9. Отримати оклюзограму.
10. Провести аналіз оклюзограми.

11. Провести вибіркове пришліфування зубів.
12. Визначити центральне співвідношення щелеп з відновленням висоти прикусу при патологічному стиранні твердих тканин зубів.
13. Провести аналіз рентгенограми СНЩС.
14. Визначити ступінь рухомості фронтальних зубів нижньої щелепи.
15. Визначити ступінь рухомості бокових зубів верхньої щелепи.
16. Визначити ступінь рухомості бокових зубів нижньої щелепи.
17. Підготувати фронтальні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини при локалізованій формі пародонтиту.
18. Підготувати бічні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини при локалізованій формі пародонтиту.
19. Підготувати фронтальні зуби нижньої щелепи до виготовлення тимчасової шини за Хочяновським при локалізованій формі пародонтиту.
20. Провести вивчення моделі в паралелометрі при виготовленні знімної суцільнолітої шини.

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися **на кожному його етапі**: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Контроль початкового рівня знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять методом усного опитування та написання тестових робіт, включає в себе перевірку теоретичного та практичного матеріалу з анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біології та ін. дисциплін.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку теоретичного та практичного матеріалу з теми, що передбачається методичною розробкою, методами:

- виконання домашніх завдань у письмовій (конспект, альбом) чи усній формі;
- розв'язування типових ситуаційних завдань з кожної теми;
- перевірка засвоєння практичних навичок відповідно до кожної теми, яка вивчається;
- усне опитування студентів.

Проміжний контроль знань студентів проводиться на практичних заняттях після вивчення певного розділу пропедевтики ортопедичної стоматології, шляхом:

- розв'язування тестових завдань;
- усне опитування з кожного вивченого розділу;
- контроль СРС (усний та тестовий)

Підсумковий контроль знань здійснюється під час проведення диференційованого заліку, який проводиться в усно-практичній формі. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу згідно контрольних питань і тестів, а також виконання засвоєних практичних навичок.

Кредитно-трансферна система організації навчального процесу як технологія ECTS включає:

- вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), структурованих на *модулі як задокументовані, логічно завершені частини навчальної програми, що реалізуються за допомогою відповідних форм організації навчального процесу і закінчуються підсумковим модульним контролем;*
- впровадження кредитів ECTS (ЄКТС) як одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння навчальної дисципліни;

Кредити (Credit) призначаються кваліфікаціям або навчальним програмам в цілому, а також їхнім навчальним (освітнім) компонентам (таким як: модулі, навчальні курси, курсова робота, виробнича практика та лабораторна робота).

Кредит включає усі види робіт студента, передбачені у затвердженому індивідуальному плані: аудиторну, самостійну, підготовку до державної атестації, складання ліцензійних інтегрованих іспитів

„Крок 1" і „Крок 2 ", практично орієнтованого державного іспиту, виробничу практику, виконання курсових робіт тощо. Один кредит ECTS становить 30 (36) академічних годин.

- здійснення зарахування кредитів студентам зі складових навчального плану (навчальних дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційних робіт) на підставі отримання позитивних оцінок підсумкового(-их) контролю(-ів). Встановлення кредитів студентам здійснюється у повному обсязі відповідно до кредитів, встановлених навчальній складовій, і лише після повного їх виконання;

- відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, адже здійснюється контроль засвоєння студентом кожного модуля навчальної дисципліни;
- застосування декількох шкал оцінювання, включаючи рейтингову шкалу оцінювання ECTS, які конвертуються одна в одну за певними правилами.

Оцінювання модуля

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності(у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність - 120 балів;

за результатами підсумкового модульного контролю - 80 балів.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 5 150/5,0	3 (№№ 15-17)	14	8	6	5	0	8	72

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначатися кількістю тем у модулі.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці

«5», на кількість тем у модулі (остання тема – підсумковий модульний контроль не враховується) з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, **але не більше 120 балів**.

Модуль 5. – $(8 \cdot 14) = 112 + 8$ балів за індивідуальну роботу = 120.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі.

Модуль 5. – $(5 \cdot 14) = 70 + 2$ бали за індивідуальну роботу = 72.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.**

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль (ПМК)

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Допуск студентів до підсумкового модульного контролю у разі, якщо кількість вірних відповідей на тестові завдання тематичного розділу «Підготовка до Кроку» СДН БДМУ в контролюючому режимі не менше 60.5 %.

В тому числі студент зобов'язаний відвідати мінімум одне вечірнє чергування.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Оцінювання модуля та дисципліни

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів дисципліни).

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за призове місце на

міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисциплін незалежно конвертуються як у чотирибальну шкалу, так і у шкалу ECTS.

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються **кафедрою** у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності. Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю **і успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА Основна (базова)

література:

1. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
2. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М.Рожко, З.Б.Попович, В.Д.Куроедова та ін.; за ред. Проф. М.М.Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 872 с.
3. Флис П.С., Леоненко Г.П., Канюра А.А. и др.. Пропедевтика ортопедической стоматологии: Учебник под ред. П.С.Флиса. – К.: ВСИ «Медицина», 2014. – 344с.

Допоміжна література

1. Макеев В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
3. Фліс П.С., Власенко А.З. Технологія виготовлення зубних протезів з використанням керамічних і композитних матеріалів. – К.: Медицина, 2010 р. - 296 с.
4. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса, Одеський мед університет, 2009, 317 с.
5. Лебеденко И.Ю., Арутюнов С.Д. Клинические методы диагностики функциональных нарушений зубочелюстной системы. - М.: МЕДпресс - информ, 2008. - 111 с.
6. Маевски С.В. Стоматологическая гнатофизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.
7. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П. Рузина. –Винница: Нова книга, 2008. -120с.
8. Техніка виготовлення знімних протезів : підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних. - К.: Медицина, 2008. - 256 с.
9. Шиллинбург Герберт DDS, Ричард Якоби DDS. Основы несъемного протезирования. - М.: «Квинтэссенция», 2008. - 563 с.
10. Король М.Д., Рамусь М.О. «Клінічні та лабораторні особливості виготовлення металокерамічних зубних протезів». - Вінниця: Нова книга, 2006.-160 с.
11. Окклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
12. Власенко А.З., Стрелковський К.М. за ред. Фліса П.С. «Технологія виготовлення зубних протезів з використанням керамічних і композитних матеріалів». - Київ «Здоров'я» 2005.-164 с.
13. Помайницький В.Г. Зубне протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницький В.Г., Фастовец Е.А.: Днепропетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с.
15. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Практикум з ортопедичної стоматології. Частина II. Полтава: ПП «Форміка», 2002. – 168 с.
16. Хоманн А., Хильшер в. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. на русск.яз. проф.. В.Ф.Макеев. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2002.- 192 с., 178 рис.
17. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П.Рузина. –Винница: Нова книга, 2008. -120с.
18. Маевски С.В. Стоматологическая гнатофизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.
19. Клемин В.А. Зубные коронки из полимерных материалов. –М.:МЕД пресс-информ, 2004. -176с.
20. В.А.Клемин. Морфофункциональная и клиническая оценка зубов с дефектами твердых тканей / В.А.Клемин, А.В.Борисенко, П.В.Ищенко. – М.: МЕД пресс-информ, 2003. – 111с.
21. Клемин В.А. Диагностическая модель челюсти / В.А.Клемин. – М.:МЕДпресс-информ, 2006. -256с.

22. Эстетические аспекты восстановительной стоматологии (монография) / В.Н.Шабанов, А.П.Педорец, О.В.Шабанов, В.А.Клемин. Элиста: ЗАОРНПП «Джингар», 2010. -111с.
23. Біда В.І. Патологічне стирання твердих тканин зубів та основні принципи його лікування (Навчально-методичний посібник). – К.: ВАН «Видавництво «Київська правда», 2002. – 96с.
24. Борисенко А.В., Неспрядько В.П. Композиционные пломбировочные и облицовочные материалы. Практическое пособие. – Киев, Книга плюс, 2002. – 221 с.
25. Вадалян Х.А. Лечение переломов челюстей и костей лицевого скелета: Учеб. пособие. -1984.
26. Варава Г.М., Стрелковский К.М. Техніка виготовлення щелепно-лицевих протезів. - К., 1992.
27. Гаврилов Е.И. Деформации зубных рядов. – М.: Медицина, 1984. – 94с.
28. Гітлан Є.М., Кроть М.К. Посібник з бюгельного протезування. – К.: Здоров'я, 2001. – 140 с.
29. Гумецкий Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М. Ускладнення місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці: Посібник у 3 т. – Львів: Івано-Франківськ: Полтава: Видавничий дім «Наутікус», 2002. – 231 с.
30. Збірник алгоритмів практичних навичок і вмій до практично орієнтованого державного іспиту за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»: Навч.посібник / Л.Д.Чулак, К.М.Косенко, А.Г.Гулюк та ін.; За заг. ред. Л.Д.Чулака. – Одеса: Одес. Держ. Мед. Ун-т, 2004. – 264 с. – Рос. мова.
31. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Оджубейська О.Д. Тактика курації хворих у клініці ортопедичної стоматології. Полтава: Астроя, 2003 – 52 с.
32. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Практикум з ортопедичної стоматології. Частина II. Полтава: ПП «Форміка», 2002. – 168 с.
33. Левитов А.Н., Рубаненко В.В., Король М.Д. Челюстно-лицевая ортопедия: курс лекций.- Полтава, 1995. - 80 с.
34. Хватова В.А. Диагностика и лечение нарушений функциональной окклюзии //Н.Новгород. – 1996. - 275с.
35. Гросс М.Д., Метьюс Дж.Д. Нормализация окклюзии: Пер.с англ.. – М.: Медицина, 1986, 288 с.
36. Абакаров С.И.. Современные конструкции несъемных зубных протезов.- М.: Медицина, 1994.
37. Калинина Н.В., Загорский В.А. Протезирование при полной потере зубов. - Медицина, 1990.
38. Нападов А.Л. Артикуляция и протезирование в стоматологии.- К.: Здоровья, 1984.
39. Суров О.Н. Зубное протезирование на имплантатах.М., Медицина, 1993, -208с.
40. Лебеденко И.Ю., Перегудов А.Б., Глебова Т.Э., Телескопические и замковые крепления зубных протезов. – Москва, 2005. – 336 с.
41. Шварц А.Д. Цельнолитые (бюгельные) протезы. – Москва, 2005. – 70 с.
42. Хоманн А., Хильшер в. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. На русск.яз. проф.. В.Ф.Макеев. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2002.- 192 с., 178 рис.
43. Аболмасов Н.Н. Избирательная шлифовка зубов. – Смоленск, 2004. – 79 с.
44. Жулев Е.Н. Клиника, диагностика и ортопедическое лечение заболеваний пародонта. Н.Новгород. -2003. – 276 с.
45. Жулев Е.Н. Несъемные протезы. Теория, клиника и лабораторная техника.- Н/Новгород, 1995.
46. Нідзельський М.Я. Механізми адаптації до стоматологічних протезів. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2003. – 116 с.
47. Окклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
48. Бернар Туати, Пол Миара, Дэн Нэтэнсон. Эстетическая стоматология и керамические реставрации. Пер. с англ. – М.: Издательский Дом «Высшее образование и Наука», 2004. – 448 с.
49. Криспин Б.Д., Хевлетт Е.Р., Джо Я.Х. Современная эстетическая стоматология. Практические основы. Пер. с англ.; Под ред. Т.Ф.Виноградова. – Изд-во «Квинтэссенция», 2003 – 303 с.
50. Біда В.І. Заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів. Лекція. – Київ, 2001. – 26с.
51. Зубное протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницкий В.Г., Фастовец Е.А.: Днепропетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с.

Інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua/ua/portal/>
2. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
3. <http://medlib.bsmu.edu.ua>
4. <http://www.bsmu.edu.ua/ukr/edu/220-navchalna-litaratura>
5. <http://www.zakon1.rada.com.ua>

<http://moodle.bsmu.edu.ua/course/view.php?id=270>

<https://knigi-shop.prom.ua/p1113475474-materialoznavstvo-stomatologiyi-korol.html>

<http://eprints.zu.edu.ua/21893/1/%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%88%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

<https://www.gurt.org.ua/uploads/news/files/2016->

<8/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-min.pdf>

<https://ohi-s.com/ortopediya-cat/>

<http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/32581>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор.
2. Левандовський Роман Адамович – доцент кафедри, доктор медичних наук, доцент.
3. Белікова Наталія Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук.